TRST, sobota 9. marca 1957
Leto XIII - Št. 59 (3594)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 25 lir
Tel. 94-638, 93-808, 37-338
Poštnina plačana v gotovini

UREDNISTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 33-82 — OGLASI: od 8.-12.30 in od 15.-18. - Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din.
MALI OGLASI: 20 lir beseda. - NAROCNINA: mesečna 480, vnaprej; četrtletna 1300, polletna 2500, celoletna 4900 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1 - Z - 375 - izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst

Z umikom izraelskih čet iz Šarm Šeika je v celoti izpolnjena resolucija OZN

Hammarskjoeldovo poročilo skupščini - Predlogi štirih držav o začasnem upravljanju Sueškega prekopa - Egiptovski tisk obsoja Eisenhowerjeve izjave o Akabškem zalivu - Zah. države pripravljajo odgovor na predloge SZ

JERUZALEM, 8. — Ob 17. uri so še zadnje izraelske čete zapustile področje Šarm El Šeik ob obali Akabskega zaliva. Zadnjih 150 izraelskih vojakov se je vkrcalo ob 17. uri na ladjo «Iznak», ki je nato odplula v izraelsko pristanišče Eilath.

Pred odhodom so skupine izraelskih inženirskih čet z dinamitom razstrelile utrdbe in baterijske položaje. Nadzorstvo nad področjem je prevzel finski polk, ki šteje 200 mož. Danes zjutraj je prišel z letalom v Šarm El Šeik načelnik izraelskega generalnega štaba gen. Dajan, ki je nadzoroval umik. Medtem je položaje ob ostalem delu obale zasedel polk indijskih vojakov.

V poročilu, ki ga je danes predložil glavni skupščini OZN, javlja glavni tajnik Hammarskjoeld, da je bila resolucija, ki jo je glavna skupščina izglasovala 2. februarja in s katero je zahtevala popoln umik izraelskih čet za demarkacijsko črto, v celoti izpolnjena.

V zvezi z ukrepi, ki jih predvideva omenjena resolucija in ki naj se sprejmejo po izraelskem umiku, za ohranitev miru na tem področju, izjavlja glavni tajnik OZN, da glavna skupščina želi, naj se ti ukrepi določijo na podlagi nadaljnjih proučevanj in posvetovanj.

Zatem javlja Hammarskjoeld, da je ravnatelj agencije OZN za pomoč arabskim beguncem v Palestini (UNRWA) sprejel razširitev normalnih fukcij agencije, da pomaga mednarodnim silam OZN pri reševanju nalog za oskrbovanje vsega prebivalstva na področju Gaze.

Iz Kaira pa javljajo, da bo pomočnik glavnega tajnika OZN dr. Bunche prišel v Kairo v torek namesto jutri, kakor je bilo določeno. Bunche bo takoj odpotoval v Gazo, da osebno pregleda položaj. Ni še znano, ali se bo v Kairu sestal z Naserjem.

Medtem pa je danes zjutraj ob 11.30 odplula iz Port Saida po Sueškem prekopu prva ladja. Gre za libanonsko 400-tonsko ladjo «Farida». Sledile so ji štiri majhne libanonske ladje.

V zvezi s plovbo po Sueškem prekopu poročajo iz Novega Delhija, da je predsednik Naser sporočil, da bi bil pripravljen dovoliti plovbo angleškim in francoskim ladjam po Sueškem prekopu, če bodo Angleži in Francozi plačevali pristojbine Egiptu in se bodo obvezali, da bodo spoštovali egiptovske zakone in pravila na področju prekopa. Naser je baje že sporočil te pogoje glavnemu tajniku OZN in Nehruju. Kar se tiče izraelskih ladij, pa ni egiptovska vlada še nič sklenila in zatrjujejo, da je zaprosila indijsko vlado za mnenje o tem. Dalje zatrjujejo, da je Naser sporočil indijski vladi, da bo v vsakem primeru spoštoval mednarodne obveznosti in jamčil svobodno plovbo vsem tistim, ki bodo priznali zakonite pravice Egipta nad prekopom.

Predstavnik ameriškega državnega departmaja Lincoln White je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da so ZDA obvestile OZN o svojem stališču glede začasne rešitve upravljanja Sueškega prekopa v pričakovanju dokončne rešitve. Dejal je, da pričakujejo egiptovski odgovor na ta predlog in da «ZDA upajo na rešitev, ki bo v skladu s pravicami in obveznostmi Egipta in koristnikov Sueškega prekopa».

Predstavnik je dalje dejal, da so ZDA obrazložile svoje stališče Hammarskjoeldu glede začasnega predloga o plačevanju tranzitnih pristojbin in o delovanju prekopa v pričakovanju dokončne rešitve. Ta predlog so 19. februarja stavile ZDA, Velika Britanija, Francija in Norveška. Kakor svoj čas že javljeno, se zatrjuje, da predvideva omenjeni predlog, naj bi se pristojbine polagale v Mednarodni banki, ki bi takoj izplačala polovico Egiptu za stroške upravljanja prekopa, druga polovica pa bi se položila v poseben blokiran fond v pričakovanju dokončnega sporazuma.

Egiptovski listi komentirajo danes včerajšnje izjave predsednika Eisenhowerja, predvsem pa trditev, da imajo ZDA Akabski zaliv za mednarodno morsko pot, dokler ne bo mednarodno sodišče odločilo drugače.

«Al Shaab» piše: «Po izjavah ameriškega predsednika in izraelskega poslanika v Washingtonu ugotavljamo, da je kljub izraelskemu umiku ozračje še vedno okuženo z ostanki napada in groženj. Izrael je napovedal svoj namen, da pošlje v Akabski zaliv «preizkusno ladjo», da bi videl naše namene in da nas izziva. Odločeni smo braniti za vsako ceno našo suverenost in naše teritorialne vode. Sila in zvijača ne bosta nikoli premagali naše odločnosti. Arabci ne bodo nikoli klonili glave, branili se bodo proti vsem kolonialistom.» Tudi «Al Akhbar» kritizira izjave predsednika Eisenhowerja in pravi, da je predsednik zamenjal vloge, kajti drugi, in ne Egipt bi morali začeti akcijo da dosežejo morebitno internacionalizacijo omenjene vodne poti. Isto piše tudi «Al Ahram», medtem ko poluradni list «Al Gumhuria» ne komentira ameriškega stališča in tudi ne Eisenhowerjevih izjav.

Sirski ministrski predsednik Sabri Asali je dopisniku lista «Alkabas» izjavil, da arabske države ne bodo ponovno navezale diplomatskih odnosov z Veliko Britanijo, dokler ne bodo izpolnjeni sledeči pogoji: 1. odškodnina Egiptu zaradi napada, 2. priznanje pravice Egipta do nacionalizacije Sueškega prekopa, 3. praktična ureditev vseh nerešenih arabskih vprašanj, 4. priznanje popolne suverenosti vseh arabskih narodov.

Iz Washingtona pa se je zvedelo, da bodo ameriška, francoska in angleška vlada prihodnji teden poslale sovjetski vladi noto, s katero zavračajo sovjetski predlog od 12. februarja o skupni politiki štirih velesil na Srednjem vzhodu.

Domnevajo, da bodo zahodne države v svojem odgovoru poudarjale propagandistični značaj sovjetskih predlogov. Ameriška vlada bo v svojem odgovoru verjetno branila Eisenhowerjevo doktrino, češ da je njen namen «vzpostaviti mir na Srednjem vzhodu na trdni podlagi».

Močan potres v Grčiji

ATENE, 8. — Danes popoldne je bil v grški pokrajini Tesaliji močan potres. Po dosedanjih uradnih podatkih je ena oseba zgubila življenje, 36 pa jih je bilo ranjenih. Po istih podatkih je bilo na področju Volosa poškodovanih 750 hiš, od katerih 250 močno. Med temi so tovarne, kinematografi in skladišča. Na področju Velestino je bilo poškodovanih 2000 hiš, na področju Farsala pa 800. Večje število hiš je bilo laže poškodovanih tudi v Larisi in Trikkali. Grški kralj in kraljica sta nocoj odpotovala z bojno ladjo v Volos, da si ogledata prizadete kraje.

Najhuje je prizadeto področje med Volosom, Farsalo in Lariso. Vsi vodovodi na področju Farsale so bili poškodovani. Že po prvih sunkih je prebivalstvo zbežalo na prosto in se ni hotelo več vrniti v domove kljub močnim nalivom. Med prebivalstvom ni bilo večjih žrtev prav zaradi tega, ker je že po prvem sunku zbežalo na prosto, tako da so ob drugem močnejšem sunku bile vasi skoraj prazne. Pozneje so v Južni Grčiji čutili tretji lažji sunek, ki pa ni povzročil večje škode in tudi ne žrtev.

Poročilo o razgovorih Popović-Spaak

BRUSELJ, 8. — Uradno poročilo o razgovorih Popovič-Spaak ugotavlja, da sta oba državnika izmenjala misli o vrsti aktualnih vprašanj mednarodne politike. Ministra sta poudarila koristnost takih sestankov in željo obeh vlad, da se medsebojni odnosi še izboljšajo in poglobijo.

Danes so se v Bruslju začeli razgovori med predstavniki SZDLJ in belgijske socialistične stranke. Predsednik belgijske vlade Van Acker je priredil danes slovesno kosilo na čast jugoslovanski delegaciji.

Holandski laburisti

HAAG, 8. — Včeraj se je v Haagu začel šesti kongres holandske laburistične stranke ob udeležbi nad tisoč delegatov. Predsednik stranke Vermeer je v svojem poročilu obrazložil notranjo politiko stranke, ki ima sedaj 146.360 članov.

V zvezi z zunanjo politiko je Vermeer zagovarjal Izrael in dejal, da Zahod «ni vedno pomagal tej državi, katere obstoj je stalno ogrožen».

Carlo Andreoni nenadoma umrl

RIM, 8. — Član vodstva Neodvisne socialistične zveze Carlo Andreoni je danes zvečer nenadoma umrl, ko se je peljal z avtobusom. V bližini Trga Bologna mu je nenadoma postalo slabo in podlegel je na mestu.

Andreoni je imel 56 let. Končal je študij medicine, vendar pa se je ukvarjal predvsem s politiko. Še kot mladenič se je vpisal v komunistično partijo in že l. 1924 je bil zaprt ter za več let konfiniran. Po osvoboditvi je ustanovil list «Unità nuova».

Kot član vodstva NSZ je bil delaven do svoje smrti, saj še danes na drugem mestu poročamo o sestanku s predstavniki PSI, ki se ga je Andreoni udeležil kot predstavnik NSZ.

Carla Andreonija smo poznali tudi v Trstu. Bil je član pripravljalnega odbora NSZ, širša javnost pa je imela priložnost spoznati ga, ko je septembra 1955 govoril pred spomenikom bazoviških žrtev.

Jugoslovanska naročila pri FIAT in CRDA

BEOGRAD, 8. — Kot smo že poročali v posebnem članku, je jugoslovanska gospodarska delegacija med pogajanji za sklenitev sporazuma o posebnih dobavah z Italijo razčistila z *Istituto Mobiliare Italiano* tudi vprašanje finansiranja dobav. Na podlagi sklenjenega sporazuma sta ladjedelnici *«Tretji maj»* na Reki in *«Split»* iz Splita sklenili z italijanskim podjetjem *FIAT* in *CRDA* pogodbo za dobavo ladijskih motorjev v vrednosti okrog 11 milijonov dolarjev. To je nad ena tretjina v sporazumu določenega zneska. Pričakujejo, da bodo tudi druga jugoslovanska podjetja, ki se pogajajo z italijanskimi podjetji v kratkem sklenila pogodbo za ostali del kredita.

Mac Millan in Mollet se danes sestaneta v Parizu

Na sestanku bodo skušali odstraniti številna nasprotja med obema vladama, preden Mac Millan odide na Bermude - Zopet v ospredju vprašanje plovbe po Suezu

LONDON, 8. — Razgovorom med Mac Millanom in Molletom, ki se bodo jutri začeli v Parizu, pripisujejo v Londonu veliko važnost. V prvi vrsti bosta Mac Millan in Selwyn Lloyd lahko dobila popolno poročilo Molleta o njegovih razgovorih z Eisenhowerjem. Rezultat teh razgovorov so v Londonu sprejeli z ne prevelikim zadoščenjem in danes je «Economist» pisal: «Kljub optimističnim izrazom Molleta ob njegovem povratku ni mogoče govoriti, če se držimo uradnega poročila, o popolnem uspehu s francoskega stališča, kajti konkretnega je prav malo.»

Poleg tega bosta Mac Millan in Mollet govorila o Srednjem vzhodu in o stališču, ki naj ga obe vlači zavzameta pri pogajanjih za obnovitev plovbe po Sueškem prekopu. To pa ne toliko glede pogajanj z Egiptom, kolikor v smislu, da pridobita ZDA za svojo tezo.

Predstavnik Foreign Officea je v zvezi s tem danes izjavil, da mu ni znana še nobena egiptovska reakcija glede plačevanja tranzitnih pristojbin za plovbo po Sueškem prekopu na nedavne predloge Velike Britanije in drugih držav.

Predsednik francoskega zunanjega ministrstva pa je skupini novinarjev izjavil, da bo egiptovska vlača naletela na «združeno diplomatsko blokado» zahodnih držav, «če bo postavljala resne težave za ponovno otvoritev Sueškega prekopa». Predstavnik je dodal, da se francoskim oblastem «zdi verjetno», da bo «Egipt v prihodnjih 15 dneh napravil kako novo spletko, ki bi terjala nova posvetovanja med zahodnimi državami». Dodal je še, da Francija nima za sedaj namena obnoviti diplomatske stike z Egiptom. Vsekakor ne bi Francija sprejela take pobude brez prejšnjega posvetovanja z Veliko Britanijo.

Poleg tega bodo na sestanku govorili o anglesko-francoskem sodelovanju na področju oborožitve, zlasti pa glede izdelovanja atomskega orožja. V Angliji se namreč bojijo francosko-nemškega sodelovanja na tem področju. Nemci imajo namreč finančna in tehnična sredstva, ne morejo pa izdelovati atomskega orožja zaradi omejitev, ki jih določajo mednarodne pogodbe. Francozi pa nimajo finančnih sredstev. Londonska vlada pa se glede tega ne more do kraja obvezati, ker se boji, da zgubi tehnično sodelovanje ZDA.

Končno bodo na sestanku govorili tudi o zahodnoevropskem skupnem tržišču in o področju svobodne trgovine. Verjetno bo Mac Millan poudaril britansko zaskrbljenost zaradi vključitve kolonij v skupno tržišče, ker bi to lahko oškodovalo trgovino angleških kolonij in dominiov v trgovini z Evropo, zlasti glede kmetijskih pridelkov.

Medtem pa angleško vlado zaskrbljajo rezultati delnih volitev v Warwicku in Bristolu, kjer sta konservativna kandidata dobila mnogo manj glasov kakor pri zadnjih volitvah. To kaže naraščajočo nepriljubljenost konservativne stranke. Mac Millan je včeraj pozival konservativne poslance, naj vztrajno delajo za stranko in naj pričakujejo proračun, ki ga bo finančni minister predložil 6. aprila v spodnji zbornici. Po mnenju mnogih opazovalcev bo prav ta proračun preizkusni kamen Mac Millanove vlade.

Mac Millan je govoril optimistično in je označil sueške dogodke za «taktično razočaranje», ki pa bi se s tem, da so sprožili na Srednjem vzhodu severnoameriško pobudo, pozneje lahko izkazali kot «strateška korist». To se bo vsekakor videlo na bermudskem sestanku.

Glede proračuna se predvideva novo povišanje prispevkov za socialno skrbstvo, zato da ta ustanova dobi «podlago zdravega gospodarstva», kar za konservativce pomeni, da morajo prispevki za socialno skrbstvo kriti večji del stroškov. To je v temeljnem nasprotju s tem, kar je bil namen laburistov, t. j. da skupnost plačuje brezplačno zdravniško oskrbo za vse. Novi proračun bo torej predvsem pomenil povratek k odločno konservativni politiki.

Medtem se na obzorju pojavlja nevarnost novih sindikalnih sporov. Za soboto 16. marca je bila napovedana stavka v ladjedelnicah, ker so delodajalci zavrnili zahtevo za desetodstotno zvišanje mezd. Na podlagi sklepa, ki je bil včeraj soglasno sprejet, bo v stavki udeleženih nad 200.000 delavcev in tehnikov. Minister za delo si prizadeva, da bi preprečil to stavko, ki bi utegnila pomeniti začetek dolge vrste stavk.

Rakošijevec in stalinist J. Revai - rehabilitiran

BUDIMPEŠTA, [illegible]. — Danes se je ponovno pojavil na madžarski politični pozornici Joszef Revai, ki je znan kot eden izmed najhujših rakošijevskih stalinistov na Madžarskem. Objavil je namreč članek v glasilu nove delavske madžarske socialistične stranke in ga tudi svečano podpisal. Članek je prenašal celo budimpeštanski radio, kar je še bolj značilno, ker Revai napada v prvi vrsti bivšega predsednika vlade Imra Nagyja, ki je po njegovem najbolj odgovoren za protirevolucijo ter da se njegovi grehi ne smejo minimizirati. Revai kritizira tudi glasilo stranke.

Značilno je dejstvo, da je sovjetsko poveljstvo na Madžarskem interveniralo pri Kadarjevi vladi proti ustanovitvi oborožene delavske straže v tovarnah in drugih industrijskih podjetjih. Vlada je zaradi tega preklicala zadevni ukaz za oborožitev okrog 5 tisoč delavcev v kombinatu Csepel. Gre očitno za nezaupanje sovjetskega poveljstva v madžarske delavce.

Tudi danes se je nadaljevala sodna razprava proti 11 soudeležencem oktobrske vstaje. Student Giula Bagoe je med drugim povedal, da se je dejansko udeležil vstaje in pri tem videl, kako je prišlo do pokola 400 oseb pred parlamentom.

Predsednik ga je opozoril, da je številka pretirana, češ da je bilo tedaj samo 30 mrtvih...

Obtoženec Ferenz Kovath pa je dejal: «Manifestacija od 6. decembra je bila policijska provokacija.» Obtoženi je bivši policijski agent Avo in je že leta 1955 počal ostavko ter sodeloval pri tajnem časopisu «Hočemo živeti».

Urad za tisk je sporočil, da je policija aretirala 7 oseb, ker so pri njih našli letake in radijski oddajnik, ki so jih skrivali v višjem tehničnem zavodu «Lenin», kjer da so našli tudi večjo količino orožja. Radio Budimpešta je sporočil, da je vlada protestirala pri ameriškem poslaniku zaradi «protimadžarskih gesel na poštnih pečatih, ki jih uporabljajo za pisma, ki prihajajo iz ZDA na Madžarsko.»

Iz Moskve poročajo, da bo predsednik vlade Janoš Kakar odpotoval ponovno na obisk v SZ 18. t. m.

Matteotti je popustil na vsej črti Kongres PSDI bo od 12. do 16. junija

Nagrada za popuščanje naj bi bila dva podtajnika PSDI v novem Tognijevem ministrstvu - Še neuspela pogajanja med NSZ in PSI za spojitev

(Od našega dopisnika)

RIM, 8. — Seja vodstva PSDI bi se morala danes dopoldne nadaljevati, toda sestavljanje resolucije večine v vodstvu je trajalo skoraj nepretrgoma od desetih do treh popoldne. Toda razgovorov še ni bilo konec, tako da so morali sejo vodstva še preložiti od petih na pol sedem.

Odpor Matteottija se je pri sestavljanju resolucije sicer polagoma vendar pa vedno bolj krhal. Šlo je za vsako besedo in zlog, vse so z vseh strani pretehtali in prediskutirali, preden se je napisalo. Končalo pa se je tako, kot so to predvidevali tisti, ki niso kazali mnogo optimizma. Resolucija pomeni kapitulacijo pred sodelovanjem, kot je hotela saragatovska skupina. Zopet je namreč potrjena veljavnost sodelovanja v vladi, medtem ko ni nikjer govora o zahtevi za vrnitev prestiža stranke v aferi Togni in o zakonitih zahtevah, ki so jih predložili sindikalisti UIL v zvezi z agrarnimi pogodbami, pač pa je nekaj splošnih besed o pospešenem izvajanju vladnega programa na socialnem področju. Edina koncesija zahtevam Matteottija in levice je sklep, da se skliče kongres, o čemer pa je prišlo do sporazuma že včeraj.

Resolucijo je sprejelo vodstvo s 14 glasovi, medtem ko je bilo 7 glasov levice proti. Vodstvo PSDI zavrača ostavko tajnika, ki jo je podal iz pravilne zaskrbljenosti za obrambo koristi stranke, je rečeno v resoluciji, in ga vabi, da obdrži mesto, ki mu ga je zaupanje večine izročilo. Po proučitvi političnega položaja in upoštevajoč razloge, ki so napotili stranko k sodelovanju v vladi nalaga vodstvo tajništvu stranke, predsedniku parlamentarne skupine ter vodji socialdemokratske delegacije v vladi, da preiščejo konkretne možnosti za trdno realizacijo obvez, ki so bile sprejete ob sestavi vlade s posebnim poudarkom na ukrepe socialnega značaja. Na koncu je vodstvo sklenilo, da skliče kongres stranke za 12. do 16. junija.

Na sestanku večine vodstva, ki mu je prisostvoval tudi Matteotti, so razpravljali o vseh ukrepih, ki so v vladnem programu, zlasti o spreminjevalnih predlogih k agrarnim pogodbam, o vprašanjih, ki so v zvezi z ministrstvom za državne udeležbe, o zakonskem načrtu o pravnem priznanju kolektivnih delovnih pogodb, o povečanju pokojninskega fonda ter o takojšnji odobritvi zakona o gradbenih zemljiščih. Ob koncu prvega dela sestanka se je Matteotti še kolikor toliko trdno držal in izjavil je, da vztraja, da se v resolucijo vstavijo tudi točne zahteve nasproti vladi. Saragat pa je novinarje pozival, naj vse zadeve preveč ne napihujejo in dramatizirajo, kajti prepričan je, tako je dejal, da se bo vse lepo izteklo.

Ko pa se je že proti večeru končno sešlo vodstvo stranke, je Matteotti sejo začel s čitanjem večinske resolucije, potem ko je umaknil svojo ostavko. Izrazil je tudi dvom, da bi vlada lahko ostala pri življenju do junija. Dejstvo, da se je tajnik tako «premislil» in pa odpoved vsem zahtevam nasproti vladi v zvezi z imenovanjem Tognija in z agrarnimi pogodbami, sta izvali pri levici oster protest, ki sta ga izrekla Zagari in Grimaldi. Protest je pač upravičen že zaradi same medlosti resolucije, saj je na primer mandat Matteottiju, Saragatu in Simoniniju, naj skušajo uresničiti obveze, ki jih je sprejela vlada na socialnem področju, zelo megleno izražen. Govori se sicer, da je Matteotti popustil, ko je prejel izrecna zagotovila na podlagi nekega sporazuma o več točkah. Toda še bolj verjetno je, da se bo končalo vse z zahtevo, da se Togniju dodelita dva socialdemokratska podtajnika, ki naj bi usmerjevala in nadzorovala njegovo dejavnost. Vendar pa se zdi, da socialdemokrati tudi pri tej zahtevi ne bodo preveč nepopustljivi. Socialdemokrati hočejo tudi preprečiti, da bi jih na sindikalnem področju prehiteli sindikalisti CISL, vendar pa ne marajo zavzeti stališč, ki bi lahko pomenila kak prelom.

Čeprav je trajala bitka v palači Wedekind, kjer je sedež PSDI, ves dan včeraj in še danes, je bilo očitno, da je Matteotti obsojen na poraz, brž ko je Saragat pristal na Matteottijevo zahtevo o sklicanju kongresa. S tem je nasprotniku izbil iz rok najtežje orožje. Do Matteottijevega umika pa je prišlo, ko je od zahteve po izstopu iz vlače prešel na zahtevo o «jamstvih»; bržkone je sicer pri tem mislil na take pogoje, ki bi izzvali odločen odpor liberalcev in bi tako prišlo do krize zaradi «nasprotnega udarca» in ne do krize, ki bi jo povzročila svobodna odločitev PSDI. Toda Saragat je star lisjak, ki ima mnogoletne izkušnje v vladi, in Matteotti ga pač ne more kar tako spraviti na lopatice. Sicer je resolucija naložila Matteottiju, Saragatu in Simoniniju, naj skušajo kaj doseči, toda tu je tajnik zopet v manjšini proti obema ostalima dvema.

Vsekakor je značilno in za Matteottija kaj malo vzpodbudno, da je bilo nekako istočasno z zaključkom seje vodstva PSDI objavljeno, da bo Togni v nedeljo dopoldne položil prisego v roke državnega predsednika.

Današnji «Popolo», glasilo KD, je sprožil zopet napad na socialistično združitev pa tudi na socialistično internacionalo zaradi vloge, ki jo je imela pri tej stvari. Polemika je sicer uradno naperjena proti Nenniju, vendar pa je tudi rečeno, da združitev ne zanima Saragata manj kot Nennija.

V okviru pogajanj za združitev NSZ s PSI je bil sestanek, ki so se ga udeležili poslanec De Martino in Valori za PSI in Andreoni, Mestieri ter Pandini za NSZ. Na sestanku ni prišlo do sporazuma o številčnem predstavništvu NSZ v centralnem komiteju in vodstvu PSI. Neodvisna socialistična zveza je zahtevala šest svojih predstavnikov v centralnem komiteju in dva v vodstvu.

Jutri dopoldne se bo sestal osrednji odbor radikalne stranke, popoldne pa se bo pričelo zasedanje glavnega odbora stranke, ki bo trajalo še naslednji dan.

Voditelj CISL, demokrščanski poslanec Giulio Pastore, ki se nahaja v Ženevi na zasedanju Mednarodnega urada za delo, je zvedel, da je na zasedanju vodstva PSDI Matteotti omenil tudi CISL. Po tiskovnem uradu svoje sindikalne organizacije je Pastore odgovoril, da obžaluje popolnoma politično tolmačenje, ki ga je Matteotti dal pobudi CISL v zvezi z agrarnimi pogodbami. Iz spreminjevalnih predlogov, ki jih je predložila CISL, je očiten edini namen, da se v korist kmetov izboljša zakonski načrt Colombo. «Ne razumem, pravi Pastore, zakaj je lahko prav Matteotti na vsak način hotel v tem pristno sindikalnem stališču videti politične in, kar je še slabše, volilne namene. Nič več in nič manj kot to, kar je napravil Malagodi».

Segni se ne počuti dobro, zato je tudi danes ostal doma. Sprejel pa je podpredsednika Saragata ter ministre Tambronija, Corteseja ter Colomba.

A. P.

TORINO, 8. — Volitve za notranje komisije v tovarni RIV so dale sledeče rezultate: CGIL 2047 (pri prejšnjih volitvah 2714), 48.1 odst., 5 (6) sedežev; CISL 1471 (1648), 34.5 odst., 4 (4); UIL 740 (380) 17.3 odst., 2 (1).

Razgovori Russa na Južnem Tirolskem

BOZEN, 8. — Ponoči je prispel v Bozen podtajnik v predsedstvu vlade Russo. Dopoldne ob 9. je Russo pričel sprejemati predstavnike političnih in verskih oblasti, kakor tudi južnotirolskih gospodarskih kategorij. Razgovori podtajnika se bodo nadaljevali še jutri dopoldne in se bodo zaključili ob 13. uri, ko bodo sprejeti predstavniki južnotirolskega tiska obeh etničnih skupin. Danes je podtajnik prišel tudi v Briksen, kjer je obiskal škofa Gargitterja. Zvečer se je vrnil v Bozen.

Curzio Malaparte se vrača domov

MOSKVA, 8. — Sovjetsko reakcijsko letalo «TU-104», s katerim potuje bolni Curzio Malaparte v domovino, je danes odletelo iz Pekinga. S pisateljem potujeta tudi dva italijanska in en kitajski zdravnik. Letalo bi moralo danes pristati v Pragi in v nedeljo nadaljevati pot v Rim. Toda zaradi megle nad praškim letališčem se je vrnilo v Moskvo. Jutri bo nadaljevalo pot v Prago, po drugih vesteh pa kar naravnost v Rim.

Kiši o politiki japonske vlade

TOKIO, 8. — Japonski ministrski predsednik Nobusuke Kiši je včeraj izjavil, da se Japonska ne bo oprijela nevtralizma. Dodal je, da bo Japonska ostala svobodna država in bo okrepila prijateljske odnose z drugimi državami. Nato je sporočil, da bo ves čas sedanjega zasedanja parlamenta obdržal mesto zunanjega ministra, pridržuje pa si pravico, da pozneje imenuje drugega zunanjega ministra. Zatem je Kiši izjavil, da bo japonska vlada vztrajala, naj ji Sovjetska zveza vrne otoke Kunaširi in Etorofu severno od otoka Hokkaido. Izjavil je tudi, da ni mnenja, da bo mogoče letos obnoviti pogajanja za mirovno pogodbo s Sovjetsko zvezo. «Rešiti moramo prej nekatere spore, kakor na primer spor zaradi ribolova, zaradi japonskih državljanov, ki so še vedno v Sovjetski zvezi, in zaradi trgovine».

Nixon v Liberiji

MONROVIA, 8. — Ameriški podpredsednik Richard Nixon je sinoči prispel z letalom v Liberijo. Prišel je iz Accre, kjer je zastopal ZDA na proslavah ob proglasitvi neodvisnosti Ghane.

DANES

Kako «sladka je oblast», smo najlepše videli v včerajšnjem primeru Matteottijevega popuščanja pred saragatovščino. Po pravici se vsa italijanska javnost sprašuje, ali je pozabil na vzvišene besede, ki jih je izrekel v svojem pozdravnem govoru na beneškem socialističnem kongresu, da sedaj podaljšuje življenje vladi, ki so jo dejansko rešili nekateri fašisti in monarhisti pred nekaj dnevi... Vse je torej odloženo do junija, ko bo socialdemokratski kongres, in do tedaj ne bo verjetno nobenega haska govoriti in pisati o socialistični združitvi. Do poletja torej ostanemo na zares mrtvi točki v notranjem političnem življenju republike.

* * *

Izraelci so se dokončno umaknili tako iz Gaze kakor tudi z obale Akabskega zaliva. Brez dvoma je ponovno okrepljen ugled Organizacije združenih narodov, kajti z umikom je v celoti izpolnjena resolucija glavne skupščine, ki je zahtevala brezpogojni umik napadalca. Toda še vedno nam brnijo v ušesih besede predsednika izraelske vlade Ben Guriona, ko je v parlamentu napovedal umik: «Ne bo miru na tem področju, če se bodo nanj vrnili Egipčani, kajti mi premirja z Egiptom na podlagi sedanje meje ne priznavamo.» Upati je, da grožnje ne bo mogel izpolniti, kar pa je predvsem odvisno od «velikih».

* * *

Po intervenciji jugoslovanskega veleposlanika Černeja pri zunanjem ministru Martinu glede diskriminacijskega zakonskega osnutka za slovenske šole se čuje, da je prosvetni minister Rossi povabil dva predstavnika slovenskih šolnikov iz Trsta in Gorice, da bi se z njima posvetoval o nujno potrebnih spremembah krivičnega osnutka. Določena sta prof. Budal iz Trsta in dr. Mašera iz Gorice.

Mollet začel posvetovanja o svojem načrtu za Alžir

Včeraj je sprejel Mendes-Francea - Nixonovo potovanje po Severni Afriki posledica Molletovih razgovorov v ZDA?

PARIZ, 8 — Francoski ministrski svet se je danes ponovno sestal in seja je bila v celoti posvečena alžirskemu vprašanju. Minister rezident Lacoste je nadaljeval svoje poročilo, ki ga je začel na včerajšnji seji. Seja je trajala tri ure in niso prišli do dokončnega sklepa.

Medtem pa je predsednik vlade Mollet danes popoldne sprejel Mendes Francea v okviru načrta za posvetovanja z bivšimi predsedniki vlade in voditelji strank ter predsedniki parlamentarnih skupin, da se z njimi posvetuje o alžirskem vprašanju. Gre za okoli 30 osebnosti, katerim je Mollet svoj čas poslal pismo s pozivom, naj podprejo vladno izjavo o namenih v zvezi z Alžirom. Dokončni sklep vlade je bil odložen na četrtek, ko bo ponovna seja nekaj ur pred začetkom parlamentarne razprave o splošni politiki vlade. Mollet bo verjetno postavil vprašanje zaupnice 21. marca. Na včerajšnji seji skupščine je bilo glasovanje v zvezi z zvišanjem cene mleka odloženo, ker je večina bila mnenja, da se to vprašanje ne more ločiti od celotne notranje politike vlade.

Alžirskemu vprašanju so podrejena vsa druga vprašanja sedanje vlade. Dejansko je to skoraj edino pereče vprašanje Francije, kajti ko bi se to rešilo, bi vsa druga vprašanja, vštevši gospodarsko-finančne težave, zgubila nujnost in važnost. Toda to vprašanje je najtežavnejše in iz njega ne bo izhoda, če bo Francija vztrajala pri svoji dosedanji politiki. Mendes France poudarja, da vlada ni nič napravila, da bi spremenila psihološki položaj, ki bi edini z vzpostavitvijo zaupanja, lahko privedel do rešitve tega vprašanja in «ohranil Alžir za Francijo».

Lacoste pa zatrjuje, da se položaj v Alžiru izboljšuje. Mnenja je sicer, da bodo Alžirci skušali zavleči borbo do jeseni, ko se bo skupščina OZN ponovno sestala. Zato mora program vlade ostati nespremenjen: ustavitev sovražnosti, volitve, pogajanja. Hkrati pa uvedba vseh tistih reform, s katerimi bi Francija lahko pridobila zaupanje alžirskega prebivalstva.

Medtem pa se zatrjuje, da je Mollet prinesel iz ZDA nov načrt, ki naj bi bil do neke mere povezan z Nixonovim potovanjem po Severni Afriki, zlasti pa z njegovimi razgovori z maroškim sultanom in tuniškim bejem. Načrt naj bi bil v tem, da bi Mollet predlagal premirje za nedoločen čas. V tem času pa bi se o bodočnosti Alžira razgovarjali s kvalificiranimi predstavniki. Če pa Alžirci ne bi sprejeli te ponudbe, tedaj bi Mollet začel politično in vojaško ofenzivo.

Z Draškovićeve tiskovne konference

Odnosi FLRJ z vzhodnoevropskimi državami

Vlada bo z njimi kljub sedanji gonji proti Jugoslaviji nadaljevala z razvijanjem sodelovanja

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 8. — Položaj na Srednjem vzhodu, jugoslovansko-belgijski razgovori, odnosi s Sovjetsko zvezo in vzhodnoevropskimi državami ter vprašanja madžarskih beguncev so bila glavna tema današnje tiskovne konference zastopnika državnega tajništva za zunanje zadeve.

Na vprašanje našega dopisnika, kako ocenjuje položaj na Srednjem vzhodu po umiku izraelskih čet, je Branko Drašković izjavil: «Sedaj nastaja položaj, ko je treba potrpežljivo z vso državniško pozornostjo postopoma reševati kompleks odprtih vprašanj, od katerih je odvisen mir in stabilnost na tem delu sveta.» Drašković je dalje poudaril, da ima Egipt pravico do povračila škode, ki jo je utrpel zaradi napada. Na vprašanje, ali se bodo jugoslovanske čete umaknile iz Egipta, če Egipt izreče tako željo, je Drašković izjavil, da so jugoslovanske čete v Egiptu s pristankom Egipta in da je potemtakem logičen zaključek, kaj bodo storile jugoslovanske čete, če bi ta predpostavka odpadla.

Državni tajnik Koča Popović in belgijski zunanji minister Spaak sta se po izjavah Draškovića razgovarjala o vseh vprašanjih, ki zanimajo Jugoslavijo in Belgijo in o ostalih vprašanjih mednarodnega značaja. Razumljivo je, da bo ta iskrena in odprta izmenjava misli še bolj razvila že itak prisrčne odnose med obema državama. Drašković je poudaril, da je bila Jugoslavija vedno za razširitev gospodarskega sodelovanja tako z Vzhodom kakor z Zahodom. Njena politika se v tem pogledu ni spremenila in Jugoslavija ne bo niti v bodoče opustila takih naporov. Jugoslavija sprejema z zanimanjem vsako pobudo in vse ukrepe za gospodarsko povezavo Zahodne Evrope.

Nekateri inozemski komentatorji so ocenili izjave Koče Popovića v zvezni ljudski skupščini kot znak zaostritve odnosov med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo ter z vzhodnoevropskimi državami. Na vprašanje, ali je ta ocenitev upravičena glede na povečano gonjo tiska vzhodnoevropskih držav proti Jugoslaviji, je Drašković odgovoril: «Na zadnji tiskovni konferenci je bilo potrjeno, da se jugoslovanska vlada drži načela, da razvoj normalnih in prijateljskih odnosov z vsemi vzhodnoevropskimi državami na enakopravnih odnosih odgovarja interesom obeh strani in da je pozitiven prispevek k mednarodnemu sodelovanju in utrditvi miru. «Kljub gonji, ki se vodi proti naši državi, bo jugoslovanska vlada še dalje delala, da se razvije sodelovanje z vzhodnoevropskimi državami.»

V zvezi z resolucijo CK madžarske socialistične delavske stranke, v kateri se med drugim govori tudi o odnosih z Jugoslavijo, je Drašković izjavil, da «jugoslovanska vlada vzdržuje in razvija meddržavne odnose z Madžarsko» in da soglaša s stališčem, ki je prikazano v resoluciji, «da je treba ideološke razlike reševati v okviru tovariške razprave». Kar pa se tiče trditve romunskega lista «Scanteia», češ da Jugoslavija «razbija enotnost socialističnega tabora», je Drašković izjavil, da je jugoslovansko stališče o vprašanjih, ki jih obravnava «Scanteia» dobro znano. Drašković je dalje izjavil, da se o pogajanju s Sovjetsko zvezo o izgradnji nuklearnega reaktorja v Jugoslaviji niso pojavile nobene nepredvidene težave in da pogajanja, ki so trgovinskega značaja, potekajo normalno. Kar se tiče izgradnje aluminijskega kombinata in tovarne dušičnih gnojil, ki bi se morali graditi s finančno pomočjo Sovjetske zveze, je Drašković izjavil, da se iz referata Koče Popovića v zvezni skupščini vidi, da so bila pogajanja začasno prekinjena in da jugoslovanska vlada ni mnenja, da je s tem to vprašanje dokončno spravljeno z dnevnega reda.

Drašković je dalje obvestil novinarje, da je do včeraj pribežalo v Jugoslavijo 18.511 Madžarov. 1410 se jih je vrnilo na Madžarsko, 411 jih želi ostati v Jugoslaviji, 244 pa jih je odpotovalo v druge države. V zvezi s tem je Drašković izjavil, da je zastopnik visokega funkcionarja za begunce dal jugoslovanski vladi zagotovila, da bo to vprašanje rešeno do junija, ker sta Avstralija in Kanada pripravljeni sprejeti 10.000 beguncev. «Toda glede na to, da nimamo takih zagotovil od odgovarjajočih vlad, ne moremo o tem še dokončno govoriti,» je poudaril Drašković.

Po tiskovni konferenci je Drašković v zvezi z izjavo bolgarskega zunanjega ministra Lukanova sovjetskemu časopisu «Novoje vremja» o odnosih med Bolgarijo in Jugoslavijo izjavil, da jugoslovanska vlada soglaša z izjavo Lukanova in da je z jugoslovanske strani bilo večkrat rečeno, da različni pogledi na nekatera vprašanja marksistično-leninistične teorije in o odnosih med socialističnimi državami ne bi smeli ovirati sodelovanja na načelih enakopravnosti in prijateljstva. «Jugoslovanska vlada se je vedno držala in se drži teh načel,» je poudaril Drašković.

B. B.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 14,5, najnižja 8, ob 17. uri 13,5, zračni tlak 1011,7 stanoviten, veter severozahodnik 3 km, vlaga 62 odst., 3,3 mm padavin, nebo 5 desetin pooblačeno, morje mirno, temp. morja 8,4.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 9. marca
Frančiška, Bojka
Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 18.02. Dolžina dneva 11.32. Luna vzide ob 10.34 in zatone ob 1.11.
Jutri, NEDELJA, 10. marca
40 muč., Stana

Jutri nova skupščina uslužbencev Acegata

Doslej še nobenih znakov o možnosti rešitve spora

Odložena tiskovna konferenca upravne komisije, ker je župan sklical skupno sejo komisije in občinskega odbora

Tudi včeraj se je v vseh oddelkih mestnega podjetja Acegat strnjeno nadaljevala stavka. Uslužbenci so odločeni nadaljevati stavko do kraja, ker so ogorčeni nad spletkami upravne komisije, ki ne mara rešiti nastalega spora in sploh noče pričeti pogajanj. Zvedelo se je tudi, da narašča zaskrbljenost za razne naprave, zlasti pa za dobavo plina in vode. Včeraj se je tudi razširila vest, da so en plinohram ugasili.

Določeni krogi širijo tudi strupeno propagando proti uslužbencem. Pri tem potvarjajo podatke glede delavskih zahtev, ki so popolnoma upravičene in zaradi katerih bi šle v borbo vse druge stroke. Gre namreč za zahteve, ki so se že v vseh podobnih občinskih podjetjih v Italiji že uresničile. Zato ni mogoče razumeti, zakaj ne bi tržaški delavci uživali enakih pravic. Konec koncev se uslužbenci Acegata borijo za sklenitev kolektivne pogodbe. Delavci zahtevajo odpravnino, Acegat pa je edino podjetje te vrste, ki je ne mara uslužbencem priznati. Nadalje zahtevajo podaljšanje dopusta, saj uživajo najkrajše dopuste od vseh delavcev občinskih podjetij v Italiji. Končno zahtevajo izravnavo prejemkov. Pri določanju plač upravna komisija namreč ni upoštevala nalog, ki jih opravljajo uslužbenci, in njihovih let službe, kar je seveda zelo krivično.

Oba sindikata v Acegatu sta sklicala za jutri ponovno skupščino, za katero bosta šele določila dvorano. Nova Delavska zbornica CGIL pa je predlagala Delavski zbornici CISL skupno akcijo za rešitev spora, s čimer bi prihranili prebivalstvu mnogo težav. Prav tako je predlagala skupen nastop pri vladnem komisarju dr. Palamari, da bi mu predočili zle posledice brezbrižnosti oblasti, ki še niso sklicale obeh strank, da bi se našla mirna rešitev spora. Delavska zbornica je končno predlagala tudi krajšo protestno stavko vseh kategorij, tako da bi prisilili upravno komisijo Acegata, da bi sprejela minimalne zahteve uslužbencev ter sklenila z njimi novo delovno pogodbo.

Včeraj se je za trenutek zdelo, da se morda bližamo rešitvi spora, upravna komisija Acegata, ki se je sestala ob 13. uri, je namreč javila, da bo sklicala zvečer ob 21.30 tiskovno konferenco in kazalo je, da bodo na njej povedali novinarjem kaj novega. Toda zvečer so konferenco odpovedali, ker je župan v zadnjem trenutku sklical za danes opoldne sestanek občinskega odbora s celotno upravno komisijo. Ker si upravna komisija od tega sestanka obeta morebitno rešitev spora, je menila, da je najbolje, da s svojimi izjavami ne prejudicira možnih pogajanj. Vsekakor pa je upravna komisija v kratkem poročilu o odložitvi konference poudarila, da bo zelo težko rešiti spor.

—«»—

Izjava tržaške KP o sporu v Acegatu

Tajništvo tržaške KP je včeraj izdalo izjavo, v kateri pravi, da je proučilo resni položaj, ki je nastal zaradi stavke uslužbencev Acegata, ki so bili prisiljeni braniti svoje pravice. Nato omenja glavne zahteve uslužbencev, izraža svojo solidarnost z njimi in poziva prebivalstvo, naj ne naseda strupeni propagandi o zelo visokih plačah uslužbencev, temveč naj njihovo borbo moralno podpre. KP protestira tudi proti ravnanju oblasti ter ostro obsoja zlasti upravno komisijo, občinski odbor in župana Bartolija, ki so odgovorni za nastali položaj.

—«»—

Zasilni prevozi ob stavki Acegata

Vladni generalni komisariat sporoča, da bo tudi danes veljal enak urnik kot doslej za zasilne prevoze ob stavki Acegata. K prevozom po morju v Milje je treba dodati še dva odhoda z ladjo, in sicer ob 11.30 iz Trsta v lesno pristanišče in od tod ob 12.15 v Milje; iz Milj pa ob 13. uri v Trst. Za prevoz po suhem bo veljal tudi jutri enak urnik, za prevoz po morju pa bo jutri veljal naslednji:

Ob 8.30 iz Trsta, pomol «Bersaglieri», v Milje; 10.45 iz Milj v Trst; 13.00 iz Trsta v Milje; 18.45 iz Milj v Trst; 20.30 iz Trsta v Milje.

—«»—

Skupščina pomorščakov

Jutri ob 10. uri bo v Ul. Zonta 2 skupščina pomorščakov, članov FILM, ki bodo razpravljali o raznih vprašanjih svoje stroke v zvezi z vsedržavnim zasedanjem pomorščakov, ki bo 22. in 23. marca v Rimu.

* * *

Uslužbenci podjetja «Cambissa», včlanjeni v CGIL, so vabljeni, da se udeležijo sestanka, ki bo danes ob 15. uri v Ul. Zonta 2 in na katerem bodo razpravljali o 20 odpustih v podjetju.

—«»—

Poštno ravnateljstvo sporoča, da je po priključitvi Posarja k Zahodni Nemčiji to ozemlje tudi vključeno v avtomatično nemško omrežje Telex. Zaradi tega veljajo za Telex zveze z omenjenim ozemljem enake tarife kot za ostalo področje Zahodne Nemčije.

Zdravniki iz Juga namesto Tržačanov

Notranje ministrstvo je poslalo iz Južne Italije v naše mesto 10 zdravnikov, ki so že prevzeli službo v begunskih taboriščih, 14 tržaških zdravnikov, ki so do sedaj vršili zdravniško službo v teh taboriščih, so odpustili. Zanimivo je, da so novi prišleci začeli že iskati službo pri krajevnih zdravstvenih zavodih in iščejo zveze, da bi si postavili v mestu zasebne ambulante.

Po nekaterih vesteh se zdi, da je notranje ministrstvo prvotno določilo te zdravnike za Milan. Zaradi protestov milanskih zdravnikov pa jih je nato poslalo v Trst.

O tem je bilo že govora tudi v pokrajinskem svetu. Predsednik prof. Gregoretti je obljubil, da se bo zanimal za stvar in da bo vložil pri pristojnih organih protest tudi v imenu pokrajinske uprave.

—«»—

Kaznovani trgovci

Prefektura sporoča, da so v preteklem mesecu člani oddelka za nadzorstvo nad živili naložili globo 30 trgovcem, ki niso upoštevali predpisov glede označenja cen na živilih v svojih trgovinah.

Lepo uspela proslava praznika žena v Dolini

Uspeh proslave je bil predvsem v skupnem nastopu vseh dolinskih žena ne glede na politične nazore

Proslava 8. marca, ki so jo sinoči skupno priredile dolinske žene pod okriljem pevskega zbora «V. Vodnik» v Dolini, je prav lepo uspela. Zbrane žene in goste sta nagovorili dve domačinki, ki sta poudarili važnost in pomen proslave 8. marca in pri tem omenili razne probleme žena, za rešitev katerih je nujno potrebna enotnost vseh demokratičnih žena in sodelovanje z naprednimi silami. Nato je nastopil pevski zbor, za njim kvartet. Po končanih govorih in kulturnem sporedu se je v prijetnem vzdušju razvila prosta zabava. V dvorani so se ob zvokih veselega kvarteta zavrteli pari, razvil se je pogovor in skupno petje narodnih in partizanskih pesmi; ob strani pa so bile lepo razporejene mize, pri katerih so žene postregle udeležencem in udeleženkam z dobro kapljico in slaščicami.

Pripravljalnemu odboru in dolinskim ženam gre vse priznanje za lep uspeh sinočnje prireditve. Hvale vredna pa je tudi težnja vseh Dolinčanov za skupno sodelovanje, kar so dokazali tudi pred kratkim s skupno Prešernovo proslavo. Omenimo naj še, da so se proslave v Dolini udeležili sinoči med drugimi dolinski župan ter tov. Franc Stoka in Silvan Mesesnel. V veselem razpoloženju in prijetnem vzdušju je kar prehitro minil čas.

—«»—

Stavka uslužbencev zavarovalnih ustanov

Včeraj se je končala stavka v zavarovalnih ustanovah INAM, INAIL, ENPAS in INADEL, ki je trajala 4 dni. Danes stavkajo še uslužbenci INPS, ki se vrnejo na delo v ponedeljek. Vse pa kaže, da se bo stavka že prihodnji teden ponovila.

Na pobudo DZ — CGIL

Proslave 8. marca v tržaških tovarnah

Ženska komisija nove Delavske zbornice CGIL je včeraj v okviru mednarodnega praznika žena priredila sestanek upokojenih in brezposelnih delavk, katerim je sindikat železničarjev CGIL pripravil tudi zakusko. Delavkam sta na kratko spregovorila članica ženske komisije in član vodstva DZ-CGIL Radich. Na koncu so ženske sprejele dve resoluciji, in sicer eno glede vprašanj upokojenk in pokojnine, drugo pa glede brezposelnih žena. V prvi resoluciji poudarjajo, naj vlada končno prizna pokojnino tudi gospodinjam, in sicer na podlagi zakonskega načrta, ki so ga predložile parlamentu parlamentarke UDI. Hkrati zahtevajo, naj parlament takoj začne razpravljati o zakonskem načrtu Di Vittoria, ki predvideva zvišanje pokojnin socialnega zavarovanja, zvišanje pokojnin vdovam ter priznanje pokojnine tudi vdovam tistih delavcev, ki so bili upokojeni pred 1. januarjem 1945. V resoluciji končno protestirajo proti znižanju državnega prispevka za pokojninski sklad. Podobne resolucije so sprejele tudi delavke na sestankih v raznih tovarnah in podjetjih.

Pristaniške delavke so proslavile praznik žena v Domu pristaniških delavcev z uradnicami pristaniških družb. V ladjedelnici Sv. Roka so na pobudo tovarniškega odbora struje CGIL tudi pripravili delavkam skromno zakusko, v železarni ILVA so delavci poklonili delavkam cvetje in jih obdarili s slaščicami. Delavci ladjedelnice Sv. Marka so obdarili delavke Tržaške konopljarne, delavci iz rafinerije Aquila pa so poslali darove delavkam v tovarni bombaža «San Giusto». Sindikat poštarjev CGIL je poklonil cvetlice poštnim uradnicam, v vseh tovarnah in podjetjih pa so razširili na tisoče letakov nove Delavske zbornice z zahtevami delavk. Ob tej priliki so prodali v podjetjih 51 odstotkov izvodov sindikalne revije «Lavoro» več kot po navadi.

Delavke iz raznih podjetij in tovarn pa so poslale ministru za delo, tajništvu Zveze industrijcev in tajništvom treh sindikalnih organizacij resolucije, v katerih zahtevajo, da se uveljavi zakon o enakih mezdah in plačah delavk in delavcev za enako delo.

KRITIKE IN POROČILA

GLEDALIŠČE VERDI

Andre Birbeau «Spomni se ljubezen moja»

Sinoči sta nam Calindri in Volonghijeva prav lepo podala zabavno in hkrati prisrčno zgodbo dveh nesrečnih zaljubljencev v A. Birabeaujevi komediji «Spomni se, ljubezen moja...». Pred prvo svetovno vojno je bilo, ko se je mladi Parižan Teodor zaljubil v mlado nesrečno poročeno Parižanko Mihaelo, ki pa ga je odbila, tako da je vse življenje nosil težino tega prvega poraza. Po štiridesetih letih, ko je ostarelo Mihaelo, ki jo je zapustil spomin, ponovno srečal, se ji je predstavil kot eden izmed njenih ljubavnikov, prav tisti, s katerim je leta 1913 ob njegovi navzočnosti odšla na prvi ljubavni sestanek. Toda le nekaj tednov je trajalo to svojevrstno maščevanje, ko je spoznal vso njeno ljubosumnost in varanje moža in ljubimcev. In ko niti ljubimca, ki ga je zamenjaval, Mihaela ni spoznala, ji pove vso resnico. Komedija se konča s sklepom obeh ,da se bosta v letih, ki jima preostajajo do smrti, vzajemno tolažila v spoznanju, da je samo tista ljubezen prava, ki ni bila nikoli doživeta, kajti tudi Mihaela je bila pri svojih sedemnajstih letih zaljubljena v visokega lepega plavookega fanta, s katerim pa ji starši niso dovolili poročiti se.

Obisk je bil precej pičel, odobravanja pa kar precej. Za nocoj, ko bo na vrsti ob 21. uri Shawova komedija «Major Barbara», pa je zanimanje mnogo večje.

NEODVISNA SOCIALISTIČNA ZVEZA
ŽENSKA SEKCIJA - TRST
vabi
vse demokratične žene na
proslavo mednarodnega praznika žena,
ki bo jutri 10. marca ob 16. uri na stadionu «Prvi maj», Vrdelska c. 7
Pri kulturnem programu sodelujejo:
ŽENSKI KVARTET «Večernica» s slovenskimi in dalmatinskimi narodnimi.
ŽENSKI PEVSKI ZBOR «I. Cankar» s slovenskimi narodnimi.
GOJENCI BALETNE ŠOLE pri SNG s klasičnimi plesi.
FOLKLORNA SKUPINA iz Brega bo izvajala hrvatske narodne plese.
GOJENCI GLASBENE MATICE, ki bodo nastopili s solo točkami na klavir, violino in harmoniko.
Jutri, 10. t. m. ob 16. uri
v Križu
skupna proslava 8. marca
Govor, pevski zbori, enodejanka, recitacije.

Politična kriza med strankami občinskega odbora

Kljub razprtijam in sporom jih še vežejo skupni interesi

Včerajšnji sestanek na visoki ravni med demokristjani in socialdemokrati ni prinesel nobenih konkretnih zaključkov

Politična kriza, ki je zajela stranke, zastopane v tržaškem občinskem odboru, zaradi spora, ki je nastal v upravni komisiji Acegata, še vedno predstavlja nevarnost za obstoj občinskega odbora. Kot smo včeraj poročali, je vodstvo tržaške federacije PRI sklenilo prekiniti sodelovanje v občinskem odboru in v vseh ostalih občinskih ustanovah, kjer sedijo skupno s socialdemokrati in demokristjani. Včeraj se je že govorilo o krizi občinskega odbora in namigovalo na nove volitve. Čeprav je položaj še vedno kritičen, se kljub temu zdi, da so se demokristjani premislili in da hočejo sedaj na vsak način prebroditi nastale težave ter posredovati med republikanci in socialdemokrati, da se pobotajo.

V ta namen je bil včeraj sestanek med županom, demokristjanskim tajnikom prof. Romanom in socialdemokratskim tajnikom prof. Lonzo. Na sestanku so razpravljali o položaju v podjetju Acegat in predvsem o položaju občinskega odbora po sklepu republikancev. Zdi se, da niso prišli do nobenega konkretnega zaključka in se bodo zaradi tega nadaljevali sestanki med tremi odborovimi strankami.

Po prizadevanju tajnika pokrajinskega odbora KD prof. Romana, da bi vplival na pomiritev med republikanci in socialdemokrati, je razvidno, da je prav prof. Romano, ki je do sedaj vodil podtalno akcijo proti sedanjemu občinskemu odboru, da bi ga zrušil in nato postavil enobarvni demokristjanski odbor, dobil od rimskega osrednjega vodstva stranke namig, naj za sedaj opusti to svojo namero. Kazno je, da demokristjani nočejo začeti prvi razbijati sodelovanje s socialdemokrati in so zato opozorili svojega tržaškega tajnika, naj bo oprezen in naj ne podpira politične krize v občinskem odboru.

Drevi pa bo skupščina republikancev, ki bo morala potrditi ali zavrniti sklep vodstva glede sodelovanja republikancev v občinskem odboru in v ostalih občinskih ustanovah. Toda današnji ponovni sestanek med občinskim odborom in upravno komisijo Acegata daje slutiti, da so se vode nekoliko pomirile in da bodo skušali najti rešitev, ki naj zadovolji «vse». Resnici na ljubo je treba povedati, da so vse tri stranke, KD, PSDI in PRI, kljub vsem nasprotnim stališčem glede rešitve vprašanja Acegata, zainteresirane, da sedijo na doseženih položajih v občinski upravi in v ostalih važnih občinskih ustanovah.

—«»—

Pristaniški promet v preteklem mesecu

V februarju je dosegel pristaniški promet skupaj 218.000 ton, od česar je bilo 175.000 ton pripeljanega in 43.000 ton odpeljanega blaga. Promet je bil višji kot v istem mesecu preteklega leta.

V prvih dveh mesecih tekočega leta je pristaniški promet dosegel 498 tisoč ton in je bil torej za 105.000 ton višji kot lani, ko je znašal 393 tisoč ton.

Do povečanja je prišlo zaradi rekordnega dovoza železnih rud in premoga, saj so v razdobju januar-februar pripeljali v Trst kar 357 tisoč ton premoga in železnih rud.

—«»—

Prometne nezgode

Medtem ko je bila 12-letna Marina Kvastja s Sprehajališča sv. Andreja včeraj zjutraj namenjena v šolo, jo je v Ul. sv. Marka oplazilo zadnje kolo tovornika in jo podrlo na tla. Dekle je moralo v bolnišnico, kjer so ji samo izprali praske na desni nogi in jo s prognozo okrevanja v 6 ali 7 dneh odslovili.

* * *

Okoli 11. ure pa je prišlo do nezgode tudi na Korzu Italija, in sicer v višini pasaže Rossoni. Tedaj je 34-letna Licia Di Drusco iz Ul. Favedo prekoračila cesto, ko pa je prišla skoraj na sredo, je opazila vespista, ki je vozil proti njej. Da bi mu dala prednost, je stopila nekaj korakov nazaj, vendar to ni bilo dovolj. S peto je namreč zašla v tramvajsko tračnico in ker se ni mogla več umakniti, se je 37-letni vespist Vincenzo Scarcia iz Ul. Pallini zaletel vanjo in jo podrl na tla. Di Druscovo so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico. Ker ji zdravniki niso ugotovili nobenih hudih poškodb, so jo odslovili s priporočilom nekaj dni počitka.

* * *

Znatno hujše pa je bilo za 22-letnega mesarja Marija Franceschinela iz Vicolo dell'Edera, ki se je v prvih popoldanskih urah zaletel s svojo vespo v levo stran «Lancie», s katero je 43-letni Bruno Mazzantini iz Empolija zavijal z Garibaldijevega korza proti Trgu stare mitnice. Mladenič se je pri padcu pošteno udaril v glavo; ker so mu v bolnišnici ugotovili tudi možganski pretres, so ga sprejeli s pridržano prognozo na I. kirurškem oddelku.

* * *

V bolnišnico je morala tudi 50-letna prof. Edda Petronio iz Ul. R. Manna, katero je med prekoračenjem ceste pred palačo Telve na Oberdankovem trgu podrl na tla s svojo vespo 20-letni Luciano Mistran iz Androne S. Cilino. Zdravniki, kateri so ugotovili poleg udarca na glavi in praske na kolenih tudi možganski pretres, so ga sprejeli s prognozo okrevanja v 20 dneh na II. kirurškem oddelku.

—«»—

Zaprta pot na Katinaro

Županstvo sporoča, da bo zaradi gradnje nove ceste, ki bo povezovala žaveljsko cesto z avtocesto, zaprta za promet stara pot na Katinaro od 11. t.m. do zaključka del.

Zgonik in Repentabor brez katastra

Pomanjkanje zemljiške knjige zavira gradbeno dejavnost

Na Repentabru so se morali odreči zidanju novega hotela

Kakor je znano, imajo nekateri kraji zgoniške in repentaborske občine še vedno svoje katastrske mape na katastrskem uradu v Sežani. Zaradi tega imajo lastniki zemljišč več sitnosti, ko iz enega ali drugega vzroka potrebujejo izvlečke in razne podatke iz katastrske knjige. Za rešitev tega vprašanja so se že pred leti zavzele zgoniška in repentaborska občina ter Kmečka zveza, ki gre tudi v tem primeru prizadetim lastnikom na roko. Kdo ve iz kakšnih vzrokov nekdanja ZVU ni kazala preveč zanimanja za rešitev tega vprašanja. Zdaj se je pa zvedelo, da se o zadevi pogajajo predstavniki jugoslovanske vlade in italijanskega zunanjega ministrstva.

Kmetje in ostali lastniki zemljišč na omenjenem področju upajo, da se bodo pogajanja uspešno končala in da bo rešena ta zadeva, ki se zavlačuje že dobrih deset let. Morda bodo rešitev vprašanja pospešile nekatere pobude za razvoj turizma, ki se ne morejo še uresničiti prav zaradi te ovire. Tako je na primer ustanova «Società Alpina delle Giulie» zaprosila Tržaško hranilnico za posojilo, da bi izpopolnila razsvetljavo jame pri Briščikih. Tržaška hranilnica pa bi se zaradi jamstva rada vknjižila na zemljišče, kar je oteženo, ker je zemljiška knjiga v Sežani.

Na Repentaboru bi lastnik hotela «Kras» rad razširil svoj obrat in je zaradi tega zaprosil posojilo iz rotacijskega sklada. Upravna komisija je njegovo prošnjo ugodno sprejela, zadeva vknjižbe pa ne gre naprej iz razloga, ki smo ga že prej omenili. Prav tako je lastnik druge restavracije zaprosil za posojilo iz rotacijskega sklada, da bi na Repentaboru zgradil primeren hotel z 20 sobami. Zadeva je obtičala, tudi iz prej omenjenega razloga. Tako so obtičale na mrtvi točki kar tri koristne pobude, ker vprašanje katastrske knjige ni še rešeno. Da bi se odpravile ovire tudi za načaljnje pobude, je upati, da bo zadeva v kratkem ugodno rešena.

—«»—

Prebrisan slepar

Tržaška kvestura je poslala vsem kvesturam v Italiji poziv, naj aretirajo 35-letnega Marija Izzija iz Turina, ki je v Trstu prevaral nekega lastnika restavracije v Drevoredu XX. septembra in tudi ponaredil ček, za katerega mu je banka izplačala namesto vpisanih 5.000 kar 87.000 lir. Seveda je Izzi po tem svojem nepoštenem dejanju izginil brez sledu iz Trsta, kjer so mu tla postala prevroča.

—o—

Otrok se je opekel

20 minut po 14. uri so v spremstvu 37-letne Severine Carlet pripeljali v bolnišnico 5-letnega Marina Roncellija iz Ul. Roncheto 109, katerega so morali sprejeti s prognozo okrevanja v 10 dneh na dermatološkem oddelku.

Carletova je zdravnikom izjavila, da je otrok stopil v slovenskem šolskem vrtcu v Škednju v vrč vrele vode, pri čemer se je opekel po obeh nogah.

—«»—

Nenadna smrt delavca

Včeraj okoli 16. ure popoldne je 31-letnemu delavcu Lucianu Karišu od Sv. M.M. Sp., ki je bil zaposlen pri podjetju Marcon v Ul. del Bosco v Miljah, nepričakovano postalo slabo, zaradi česar se je zgrudil na tla.

Prisotni so priskočili delavcu na pomoč in so ga z zasebnim avtom odpeljali z vso naglico v bolnišnico. Žal pa je Kariš med prevozom umrl. Vse kaže, da je smrt nastopila zaradi srčne kapi. Truplo prerano umrlega delavca so prenesli v mrtvašnico splošne bolnišnice, kjer bo na razpolago sodnim oblastem.

Trčenje vespe in fiata

Uro kasneje so sprejeli na II. kirurškem oddelku 29-letnega Arduina Prodana iz Padrič št. 60, ki se je malo prej med vožnjo z vespo proti domu na nekem ovinku v bližini bazoviške mitnice zaletel v naproti vozeči fiat 500, last Alsarda Nerija s Salite Promontorio.

Prodana, kateremu so ugotovili praske na obeh kolenih, udarce na čelu in nosu ter lažje omotično stanje, so pridržali s prognozo okrevanja v 7 ali 8 dneh.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO!

Izpred prizivnega sodišča

Karnijskemu izmakljivcu zvišali v Trstu kazen

Tudi tržaškemu pretepaču ni mnogo koristil priziv

51-letni Secondo Venier iz Tolmezza si je brez dvoma mislil, da mu bo tržaško prizivno sodišče po obsodbi sodišča njegovega rojstnega kraja vsaj nekoliko znižalo kazen. Bal se je sicer, da mu bodo razsodbo potrdili, a niti najmanj se ni nadejal, da mu bo tukajšnje sodišče kazen nič manj kot zvišalo, kar se je zgodilo, pa čeprav samo za mesec dni zapora in 1000 lir denarne kazni. Tako bo moral Venier presedeti v celoti 3 leta in 1 mesec zapora ter plačati poleg sodnih stroškov prvega in drugega procesa tudi 33.000 lir globe.

Pred sodišče je prišel zaradi številnih obtožb, in sicer, da je ponoči 3. novembra 1955 ukradel Mariji Colavizzi nekaj perutnine in zajcev; dalje ,da je pet dni kasneje ukradel v Tolmezzu kolo, last Serafina Svarsinija; da je 30. januaraj 1956 vdrl v stanovanje Luigija Pillininija v Tolmezzu, kateremu je ukradel usnjen suknjič z volneno podlogo, odejo in tudi likalnik, s čimer mu je povzročil 24.000 lir škode. Venierja so načalje obtožili tatvine 28.000 lir vrednega plašča in ovratne rute v škodo Adama Bozzacca ter tudi, da je iste noči, to je 3. februarja vdrl v sobo Cesara Predalija z namenom, da si kaj odnese, kar pa se mu ni posrečilo zaradi prisotnosti stanovalca. Toda namesto obtožbe tatvine si je tedaj nakopal obtožbo hude grožnje, ker je tedaj zažugal Predaliju, naj bo tiho, kajti v nasprotnem primeru bi streljal. Na isti razpravi se je moral Venier zagovarjati tudi zaradi tatvine, ki jo je izvršil 1. februarja lani, ko je odnesel Mariu Vuanu 26.000 lir vreden dežni plašč, dalje zaradi zamenjave oseb, ker se je 3. januarja in 1. februarja lani predstavil v videmski zastavljalnici prvič kot Giovanni De Luca, drugič pa kot Pietro Lessanutti, in končno posesti ukradenega blaga.

Z njim je bil na razpravi na zatožni klopi tudi 36-letni Luigi Corso iz Buie pri Vidmu, a tega je sodišče oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov obtožbe nakupa ukradenega blaga. Tudi on je vložil priziv, vendar ni dosegel ničesar, kajti medtem ko je tržaško sodišče Venierju zvišalo tako zaporno kot denarno kazen, je njemu potrdilo prvotno razsodbo.

Preds. Miele, tož. Castellano, zap. Maggi, obramba odv. Mattiussi iz Tolmezza in Girometta iz Trsta.

* * *

Pred drugim prizivnim sodiščem pa so razpravljali o prizivu, ki ga je vložil 28-letni Vinicio Runco iz Ulice Settefontane proti razsodbi preture, na kateri je bil obsojen na 3 mesece pripora zaradi pijanosti, ter na 1 mesec zaradi nedovoljene posesti noža, medtem ko je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov obtožbe hude grožnje.

Runco ni nov v sodnih analih, saj je bil leta 1951 obsojen zaradi poskusnega umora, prevoza bomb, grožnje in tatvine na skoraj 6 let zapora. Nekaj kazni je presedel, ostalo pa je zaradi amnestije odpadlo, tako da je bil leta 1954 zopet na svobodi. Do nove obtožbe je prišlo zaradi pretepa, ki ga je Runco sprožil julija lani v gostilni, last Tommasa Sussija v Ul. Vidali. Runco je namreč zgodaj popoldne stopil skupno s svojima prijateljema Romeom Orlandijem in Omerom Zorzenonom v gostilno, kjer so začeli piti. Ko je bil vinjen, se mu je rodila želja po maščevanju: Orlandija je namreč vprašal, kje bi našel moža njegove ljubice, da bi mu «preštel rebra». Ker je začel pijani mladenič razgrajati, ga je lastnik gostilne vrgel iz lokala in mu preprečil vrnitev, pa čeprav ga je Runco pošteno udaril in ga ranil. Mladenič je tedaj zbežal in Orlandi je stekel za njim: dohitel ga je šele v Ul. Caccia in ker je hotel vedeti, kaj ga je pravzaprav prijelo, ga je ustavil. Toda Runco ni dal odgovora, pač pa mu je prisolil dve krepki zaušnici in mu tudi zagrozil z nožem, ki ga je bil potegnil iz žepa. Enaka grožnja je veljala tudi nekemu očividcu, ki je tedaj slučajno prisostvoval dogodku.

Orlandi, ki je uvidel, da ne bo s prijateljem dosegel ničesar, se je oddaljil, medtem ko je Runco nadaljeval pot. Kod je hodil, ni znano, dejstvo pa je, da so ga bolničarji Rdečega križa kasneje našli pijanega na tleh v Ul. dei Porta in ker je bil ranjen, so ga odpeljali v bolnišnico. Seveda so mu našli tudi nož, s katerim je grozil, in tako so ga policijski organi pridržali v zaporu.

S prizivom pa Runco ni dosegel nobenih bistvenih sprememb: sodišče mu je sicer spremenilo obtožbo iz nedovoljene posesti v neopravičeno posest noža in ga namesto na priporno obsodilo na 3000 lir denarne kazni. V ostalem pa je potrdilo razsodbo pretorja.

Preds. Rossi, tož. Scarpa, zap. Urbani, obramba odv. Padovani.

—«»—

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(v marcu)

All'Alabarda, Istrska cesta 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Praxmarer, Trg Unità 4; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24.

SNG
za Tržaško ozemlje

DANES 9. t.m. ob 18. uri v prosvetnem domu na Općinah
Hans Fitz
Srebrna lilija
mladinska igra v sestih slikah

Jutri, 10. t. m. ob 16.30 na Kontovelu
Renato Lelli
NA NOČNIH POTEH

GLEDALIŠČA

GLEDALIŠČE VERDI

Drevi ob 21. uri nastopi gledališka skupina Calindri z zabavno komedijo G. B. Shawa «Major Barbara». V nedeljo ob 17. uri ponovitev.

Jutri ob 11. uri bo v Avditoriju prvi nedeljski koncert Tržaškega filharmoničnega orkestra. Dirigent Antonio Brainovich, violinist Dino Ivicevich. Na sporedu so skladbe Rossinija, Eulambia, Smetane in Mendelssohna. Prodaja vstopnic v galeriji Protti št. 2.

FOLKLORNA SKUPINA «BREG»
nastopi danes, 9. marca ob 20.30 v dvorani
v Borštu
Na sporedu so novi plesi, krajša burka, recitacije in petje: nastopajo otroci in mladina iz Ricmanj in Boršta. Sodelujeta pevski zbor Valentin Vodnik in godbeni kvartet iz Doline.
Prireditev spada v okvir **8. marca, praznika žena.**

Predavanje USIS

V ponedeljek 11. t.m. bo ob 19. na sedežu USIS v Ul. Galatti 1 šesto predavanje iz ciklusa «Ameriška kultura». Predaval bo prof. Glauco Cambon o ameriški gledališki umetnosti.

IZLETI

Planinski izlet v Planico. Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi planinski izlet v Planico ob priliki mednarodnih smučarskih poletov na veliki, 120-metrski skakalnici v Planici, jutri 10. marca t. l., z avtobusom skozi Trbiž in čez zlok v Beli peči (Fusine - Laghi) - Rateče. Vpisovanje in pojasnila v društvenih prostorih v Ul. R. Manna 29-II. Še danes od 19. do 20. ure.

* * *

Odhod jutri iz Ul. F. Severo ob 5. uri. Avtobus gre preko Opčin. Prosimo točnost.

RAZNA OBVESTILA

Pevski zbor Prosek-Kontovel
Ker je ura oddaje v radiu spremenjena, naj bodo pevci jutri že ob 15. uri pred radijsko postajo.

—«»—

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 8. marca 1957 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo je 5 oseb, poroke pa ni bilo nobene.

UMRLI SO: 68-letna Francesca Spanza, 50-letni Giuseppe Monaco, 82-letni Angelo Edoardo Binachi, 76-letna Francesca Spacech por. Micca, 67-letni Rodolfo Mezzingher.

RADIO

SOBOTA, 9. marca 1957

TRST POSTAJA A

11.30 Zabavna glasba; 12.00 Tuje navade in okusi; 12.10 Za vsakogar nekaj; 12.45 V svetu kulture; 12.55 Hrvatske in srbske pesmi; 13.30 Kmečka godba iz Ljubljane; 13.51 Operne arije; 14.45 Orkester Ray Martin in Norrie Paramor; 15.10 Slovenski motivi; 15.30 Richard Strauss: Burke Tilla Eulenspiegla; 15.45 Brahmsovi samospevi — poje sopranistka Suzanne Danco; 16.00 Utrinki iz znanosti in tehnike; 16.15 Haydn: Koncert za violino in orkester v C-duru; 16.40 Orkester Pacchiori; 17.00 Melodije iz revij; 17.30 Plesna čajanka; 18.00 Čajkovski: Koncert za violino in orkester v D-duru; 18.30 Glasba za naše malčke; 18.45 Revija pevcev ritmičnih popevk; 19.15 Sestanek s poslušalkami; 19.30 Pestra glasba; 20.00 Šport; 20.05 Orkester Phil Spitalny; 20.30 Glasba Johanna Straussa; 21.00 Teden v Italiji; 21.15 George Gershwin: «Porgy and Bess», opera v 3 dejanjih; 23.05 Kubanski ritmi.

TRST I.

11.30 Simfonična matineja; 18.00 G. Verdi: «Lažni Stanislav», opera v 1 dej.; 19.15 Kontrasti v jazzu; 19.40 De Falla: Suita iz baleta «Čarobna ljubezen»; 21.00 Variete.

KOPER

Poročila v slovenščini: 6.00, 7.00, 7.15, 13.30, 14.15, 15.00, 19.00, 22.00
Poročila v italijanščini: 6.30, 12.30, 19.45, 23.00
5.00-6.15 Spored iz Ljubljane; 6.15 Jutranja glasba; 7.00-7.15 Spored iz Ljubljane; 7.15 Glasba za dobro jutro; 11.15-12.00 Spored iz Ljubljane; 13.45 Za konec tedna: ritem; 14.15 Poje zbor prosvetnega društva «Heroj Dušan» iz Mosta na Soči; 14.30 Obisk v piranski pomorski šoli; 14.40 Za vsakogar nekaj; 15.10 Zabavna glasba; 15.25 Igra Dolinski kvartet; 15.40-16.00 Spored iz Ljubljane; 16.00 Ritmi in popevke; 16.45 Igra trio Pia Beck; 17.15 Bojan Adamič s svojim orkestrom; 18.00-19.30 Spored iz Ljubljane; 19.30 Plesne melodije; 20.00-23.00 Spored iz Ljubljane.

SLOVENIJA

327,1 m, 202,1 m, 212,4 m
Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00
5.00 Pester glasbeni spored; 8.05 Jutranji spored lahke glasbe; 8.40 Venček domačih pesmi in napevov; 9.30 Lepe pesmi — znani napevi; 10.10 Od popevke do popevke; 11.00 Prenos reportaže z mednarodnega tekmovanja v smuških poletih v Planici (reporterja Drago Ulaga in Slavo Tiran); 12.00 Opoldanski koncertni spored; 12.40 Pisan šopek melodij; 13.15 15 minut z Veselimi godci; 13.30 Od arije do arije; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Nove knjige; 16.00 Glasbene uganke; 17.30 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku; 18.15 Umetne pesmi poje Ženski vokalni kvintet; 18.30 Jezikovni pogovori; 18.45 Igra tamburaški orkester; 19.20 Reportaža z mednarodnega tekmovanja v smuških poletih (prenos iz Planice); 20.00 Veseli večer; 21.00 Melodije za oddih in zabavo.

TELEVIZIJA

17.30 Spored za otroke; 20.30 Vesti; 21.00 Charlotte Brontee: «Jane Eyre»; 22.05 Hotel Follies.

KINO

Excelsior. 15.30: «Paris Palace Hotel», C. Boyer, F. Arnoul in R. Russo. Eastmancolor.
Fenice. 15.30: «Plaza de Toros». Ljubezenska zgodba na vročih tleh arene. D. Ortega, A. Blenvenida, E. Vera. Technicolor.
Nazionale. 15.30: «Zadnja noč ljubezni» z Marto Toren, Amedeom Nazzarijem in R. De Cordovo. Ferraniacolor.
Filodrammatico. 16.00: «Opoldanski... strah», J. Lewis, D. Martin in L. Nelson.
Grattacielo. 16.00: «5 proti kazini», Kim Novak, Guy Madison in B. Kent.
Supercinema. 16.00: «Ubogi, toda lepi» z Mariso Allasio.
Arcobaleno. 15.30: «Anastazija», Fox, Cinemascope. Ingrid Bergman, Yul Brynner in Helen Hayes.
Astra Rojan. 15.30: «Kralj in jaz», Krasen Cinemascope — Technicolor. D. Kerr in J. Brynner.
Capitol. 16.00: «Žene in volovi...» («Moglie e buoi...»), Federica Ranchi, Valter Chiari, Gino Cervi, Nino Taranto.
Cristallo. 15.30: «Moby Dick», Gregory Peck, O. Welles, Leo Germi.
Alabarda. 15.30: «Moby Dick», Gregory Peck, O. Welles, Leo Germi.
Ariston. 16.00: «Prekleti dan», S. Tracy, Robert Ryan.
Armonia. 15.00: «Vroča kri», Robert Mitchum. Sledi zabavni variete: «Ljubezen, nasprotja, poroka».
Aurora. 16.00: «Črni šotor», Vistavision. Technicolor. A. Steel in M. Sandri.
Garibaldi. Zaprto.
Ideale. 16.00: «Vihar nad Nilom», Cinemascope. Technicolor. A. Steel, L. Harwey in M. Ure.
Impero. 16.00: «Kongres se zabava». Romantična zgodba na avstrijskem dvoru. Cinemascope.
Italia. 16.00: «Jesensko listje», J. Crawford.
S. Marco. 16.00: «Athena in 7 sestra», J. Powell.
Moderno. 16.00: «V vrtincu», Metroscope. Technicolor. C. Gable, V. Leigh, L. Howard in Olivia de Havilland.
Savona. 16.00: «Cirkus s tremi arenami», Vistavision. Technicolor. D. Martin in J. Lewis.
Viale. 16.00: «Jekleni morski volkovi», W. Holden, N. Olson.
Vitt. Veneto. 16.00: «Gaby». Cinemascope. Technicolor. L. Caron, J. Kerr.
Belvedere. 15.30: «Dvoboj v džungli», Pustolovski technicolor. J. Crain in D. Andrews.
Marconi. 16.00: «Veter iz daljnih dežel». Cinemascope, technicolor, G. Ford, E. Borgnine in R. Steiger.
Massimo. 16.00: «Prodana žena», John Russell, C. Wilde.
Novo cine. 16.00: «Ni greha», Calhoun in Piper Laurie.
Odeon. 16.00: «Sreča je biti žena», Sophia Loren.
Radio. 16.00: «Pepote», Pablito Calvo.

MALI OGLASI

MOTOGUZZI. Klasični proizvodi BREZ ŠOFERSKEGA DOVOLJENJA! Cardellino 73 Zigolo 98, Galletto 193, Ercolino 192. Motorni tricikel na bencin, nosilnost 350 s kabino in prestavo za vožnjo nazaj. LODOLA 175, novost 1957! RAZSTAVA: Crematscoli, Ul. F. Severo 18.

SLIKE

ki jih je posnel Mario Magajna na raznih plesih in na otroškem rajanju v dvorani na stadionu «Prvi maj», so na ogled v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

Ujeli so se v nastavljeno past

Turški tihotapci opija padli v roke policiji

S parnikom «Sivas» so pripeljali v Trst 20 kg surovega opija in ga ponudili v prodajo... policajem

Tržaški kvesturi se je ponoči med četrtkom in petkom posrečilo spraviti za zapahe nevarne tihotapce z mamili. Sicer so preiskovalni organi že zvedeli, da se osebje nekega parnika, ki plove pod turško zastavo, peča s tihotapstvom in ker je bilo znano, da bo parnik z imenom «Sivas» prispel tudi v Trst, so sklenili prirediti tihotapcem sprejem, vreden njihovega «delovanja».

Parnik je priplul v naš zaliv 6. t.m. in se zasidral ob novem pomolu pri čistilnici olj «Aquila». Medtem ko so ladjo napolnjevali s petrolejem in drugim gorivom (vsega skupaj bi moralo biti 3500 ton), so skušali tihotapci prodati približno 20 kg surovega opija. Spretni agenti tržaške kvesture so namreč stopili v stik s 53-letnim Edipom Baysalinom in s krmarjem ladje 24-letnim Ahmedom Budo in začeli pogajanja za nakup. Kupčija je bila kaj kmalu domenjena: za 20 kg so prodajalci zahtevali 1.200.000 lir, ki so jim jih bili agenti pripravljeni dati. Tako so namreč vsaj trdili, medtem ko so praktično pripravljali past tihotapcem. Da bi se «kupci» prepričali, da gre resnično za opij, so jim prodajalci dali celo vzorec, katerega so nato kemično pregledali in ugotovili, da gre za opij iz Smirne, to je iz Male Azije.

Predaja opija je bila določena za noč med četrtkom in petkom okoli 2. ure, in sicer v bližini plovnega prekopa v žaveljskem industrijskem pristanišču. Tja so seveda šli «kupci», a niso bili sami, kajti v temi in megli so bili v primerni razdalji tudi kvestor dr. De Nozza z drugimi funkcionarji, ki so čakali tihotapce.

Ti so malo pred 2. uro spustili čoln v morje in priveslali do plovnega kanala. Tu pa so naenkrat slišali ukaz roke v vis in takoj zatem so opazili skupino oseb, ki so jih s samokresi v roki obkrožile. Da bi se rešili aretacije, so pomorščaki začeli pretep in eden je celo skušal potegniti iz žepa samokres, kar pa se mu zaradi hitrega nastopa agentov ni posrečilo.

Medtem ko so tihotapce, med katerimi sta bila poleg že dveh znanih pomorščakov tudi 30-letni namestnik poveljnika ladje Bulent Ozozan in 53-letni strojnik Mustafa Kuk, odpeljali na kvesturo, so agenti začeli iskati opij, katerega so Turki skrili na kopnem. Po dolgem iskanju so končno našli mamilo in ga takoj odnesli kemično analizirat. Ugotovljeno je bilo, da je bil zaplenjeni opij vreden 3 milijone lir in bi lahko iz njega pridobili približno 2 kg morfija v vrednosti 4 milijone lir.

Včeraj pa so odredili tudi preiskavo na parniku, ki bi moral že odpotovati, vendar še ni znan rezultat te akcije. Baje niso našli na ladji nič sumljivega. Policija še nadaljuje preiskavo.

—«»—

Udarila se je v avtobusu

S prognozo okrevanja v nekaj dneh so včeraj zjutraj pridržali na opazovalnem oddelku zaradi udarca na prsih in živčnega pretresa 48-letno Palmiro Maneghin por. Capponi iz Ul. Piccardi, ki je izjavila, da se je udarila med vožnjo z avtobusom proge št. 11. Šofer je namreč med vožnjo proti Borznemu trgu nepričakovano ostro zavrl, kar je njo presenetilo, zaradi česar jo je vrglo proti jeklenemu oporniku.

—«»—

Z lambreto v tovornik

Okoli 18. ure se je 27-letni Silvester Grgič iz Bazovice vračal s svojo lambreto proti domu, toda v Ul. F. Severo, in sicer v višini stavbe št. 18, je trčil v zadnji del trokolesnega tovornika, katerega je 56-letni Raffaele Prati iz Ul. Saltuari vozil pred njim in ga je tedaj nepričakovano zavrl.

Grgič, ki se je med padcem poškodoval, se je z rešilnim avtom odpravil v bolnišnico, a tu so mu samo izprali praske na rokah in nogah in ga nato s prognozo okrevanja v 7 dneh odslovili.

USTREZNOST ZAKONA O UPRAVIČENEM RAZLOGU ZA ODPOVED V INDUSTRIJI

Iz glasila PSI «Avanti» povzemamo naslednji članek izpod peresa enega od tajnikov CGIL, Oresteja Lizzadrija, v katerem skuša avtor pojasniti ustreznost in nujnost odobritve zakonskega osnutka o upravičenem razloga za odpuščanje delavcev v industriji.

Nasprotovanja, ki ga Leopoldo Piccardi izraža v tedniku «Mondo» ne moremo istovetiti z nasprotovanjem, ki ga proti zakonskemu osnutku za uveljavljenje upravičenega razloga v industriji kažejo razni Malagodiji, Confindustria in njeni več ali manj uradni glasniki.

Izhajajoč iz kritike dejavnosti, ki jo je CGIL vodila v teh poslednjih letih — kritike, ki niso povsem objektivne in ki jih zaradi prostora ne moremo zavrniti — izraža Piccardi zaskrbljenosti, ki so precej razširjene tudi v iskreno demokratičnih krogih in ki se jih zato splača odstraniti ali vsaj zmanjšati. Piccardi izraža te zaskrbljenosti, kljub temu da priznava, da omenjeni zakonski osnutek predstavlja «*poskus obrambe delavskega razreda pred sistemom politične diskriminacije, ki je v Italiji zelo razširjen*».

Zdi se mi, da je moč v tej zaskrbljenosti zaslediti tri osnovne razloge: časovna neprimernost predložitve zakona v trenutku, ko se razpravlja o upravičenem razlogu v poljedelstvu; nevarnost, da se proizvajalnim organizacijam s tem odvzame mobilnost in elastičnost, ki jo potrebujejo, in končno zaskrbljenost, da je bitka vnaprej izgubljena, in če bi jo tudi dobili, bi šlo le za navidezno zmago. V prvem in drugem primeru, poudarja Piccardi, «bo krhka demokracija izgubila na terenu v svojem počasnem in napornem razvoju».

Na prvega od teh razlogov je lahko odgovoriti, da je CGIL zavestno ocenila primernost trenutka. Gre za to, da se povežeta dve plati enega in istega problema, da postaja borba enotna tako na podeželju, kot v tovarnah.

CGIL ni le organizacija kmetov niti organizacija samih delavcev: to je velika organizacija vseh delavcev, s svojimi potrebami in, zakaj ne?, z neko svojo strategijo, ki skuša zadeti nasprotnika v pravem trenutku in ki skuša čimbolj popularizirati vsako pobudo in mobilizirati za borbo čimvečje število delavcev.

Dejstvo, da je postavila vprašanje hkrati na vseh področjih, je le-to s tem postalo skrajno popularno, hkrati pa je prispevalo tudi k najboljši rešitvi onega nujnejšega in aktualnejšega, namreč problema upravičenega razloga v poljedelstvu.

Kar zadeva drugi razlog o «nujni mobilnosti», bi mogli odgovoriti, da se takega argumenta v veliki meri poslužujejo agrarci, da bi se ognili upravičenemu razlogu, ki mu Piccardi, kljub pridržkom, priznava upravičenost v poljedelstvu.

Osnutek CGIL dejansko ne zavira mobilnosti proizvajalnih sil, ne namerava vsiliti nepremičnosti v podjetjih, še manj pa neke vrste zaprtje odpustov. Tretji člen zakonskega osnutka pravi dobesedno: «Obstaja upravičeni razlog za odpust, kadar to narekujejo nujni in neodložljivi razlogi v zvezi z objektivnimi potrebami podjetja», s čimer se skuša po tej strani uveljaviti načelo družbene koristi za ohranitev virov proizvodnje in dela (42. člen ustave), po drugi strani pa načelo zaščite pravice do dela (4. člen ustave).

Ne gre torej za nediskriminirano zaprtje, ampak za to, da se zavirajo samovoljnosti, kršitve in izsiljevanja, ki jih delodajalci vršijo vsak dan.

Nedvomno je tretji Piccardijev razlog za njegovo odklonilno stališče glede tega zakona najbolj resen: že vnaprej izgubljena bitka, ali le navidezna pridobitev. Toda bitka prav gotovo ni že vnaprej izgubljena, in vsaka pridobitev delavskega razreda je v zgodovini vseh narodov vedno pomenila korak naprej na poti demokracije in svobode. Problem tiči drugje: ali je stvar, ki se zanjo borimo pravična? Pravična je, če jo za tako smatrajo ne le CGIL in Piccardi sam, ampak tudi milijoni delavcev v tovarnah, in če se okrog nje zbira pretežni del javnega mnenja. In to ugotavljamo vsak dan.

Tu pa naj mi prof Piccardi dovoli reči, da mu je ušlo globlje bistvo tega vprašanja, ki ni toliko v tem, da se določi h katerim političnim strujam pripadajo prizadeti delavci, kolikor v tem, da se ugotovi cilj, ki ga skuša doseči politika diskriminacije. Delodajalec hoče zastrašiti vse delavce, da bi zapustili sindikat, in da bi tako onemogočil ali otežkočil vsakršno njihovo akcijo v obrambo njihovih gospodarskih in socialnih pravic.

Neomejena oblast delodajalca, da more neupravičeno odpuščati z dela in ki hkrati izkorišča sindikalno razcepljenost in kronično brezposelnost, je delno že dosegla cilj, da je postala sindikalna akcija manj učinkovita in zato izkoriščanje delavca bolj intenzivno.

Tak položaj je povzročil novo družbeno ravnotežje, ki ga delodajalci izkoriščajo brez pridržkov, da si obdrže levji delež pri razdelitvi narodnega dohodka in da odbijajo vsakršno mezdno zahtevo, ki bi skušala omejiti disproporc med porastom proizvodnje in stroški za delovno silo.

Znano je, da znatnemu porastu učinka dela, proizvodnje in narodnega dohodka, predvsem na področju industrijskega dobička, ni niti zdaleč sledilo relativno povečanje mezd in plač. Naša dežela je na značilnem mestu, tudi med evropskimi državami, zaradi vedno bolj kričečega nasprotja med nizkimi mezdami in kapitalističnimi profiti. Statistični podatki za prvih deset mesecev preteklega leta nam povedo, da se je v primeri s porastom nacionalnega dohodka znatno znižal — in sicer za približno 18 odst. — tisti njegov del, ki gre za mezde.

Osvoboditi delavca Damoklejevega meča neupravičene odpovedi z dela ne predstavlja zato le jamstvo za svobodno uveljavljanje njegovih sindikalnih in demokratičnih pravic, ampak tudi sredstvo za dosego pravičnejše razdelitve dohodka podjetij in s tem tudi nacionalnega dohodka.

In vprav zaradi tega, da bi preprečili uresničenje tega cilja, so se vrgli v borbo tako Confindustria, kakor tudi njeni hlapci in zavezniki.

ORESTE LIZZADRI

Mlada muslimana Bahia Hocine in Belamid Mohan sta bila obsojena na smrt, ker da sta v Biariju v Alžiru odvrgla ročno bombo v stadion, zaradi česar je bilo 10 oseb ranjenih

Kitajcev je preveč

V nekem svojem govoru, ki ga je pred dnevi imela članica osrednje kitajske vlade, g. Litehčuan, rekla, da se Kitajci prenaglo množijo. Že sedaj jih je nad 600 miljonov in že to število je za sedanje gospodarske razmere dežele, ki se komaj izvija iz zaostalosti, preveliko. Ker pa se šteje vsakoletni prirastek Kitajske na petnajst milijonov novih državljanov, ni moč pričakovati, da bi se življenjske razmere ljudstva mogle tako izboljšati, kot bi bilo želeti. Da bi se temu odpomoglo, bodo odslej na Kitajskem skusali število rojstev zmanjšati in to z normalnimi ustreznimi sredstvi t. j. z dovoljevanjem splavov in drugih primernih sredstev. Ta nova kampanja za reguliranje rojstev pa temelji na prostovoljni bazi in je zato prepuščeno ljudstvu, da se ravna po svojih željah, vendar je gospa Litehčuan pozvala vse ljudstvo k reguliranju rojstev, hkrati pa izjavila, da so bile doslej zdravstvene službe glede tega preveč toge in se držale zakona, ki je splave prepovedoval. Odslej pa bo zdravstvena služba glede tega ravnala svobodno in bo vsakomur na lastno željo pomagala.

Izjalovljena upanja

Dve različni sodbi o jugoslovanskem gospodarstvu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, v marcu — *Po beograjski deklaraciji (1955), ki je odprla pot za normalizacijo odnosov med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, so najodgovornejši sovjetski činitelji večkrat priznali, da je Jugoslavija, kljub težavam, ki jih je morala premagovati zaradi neizvršitve gospodarskih sporazumov s strani Sovjetske zveze in vzhodnoevropskih držav, v izgradnji socializma, z lastnimi izkušnjami, dosegla pomembne uspehe, gospodarsko napredovala in ohranila svojo neodvisnost. Jugoslavija je z iskrenim zadovoljstvom pozdravila pripravljenost SZ, da se odnosi normalizirajo in storila vse, kar je bilo v njenih močeh, da se ti odnosi, na načelih beograjske deklaracije, nadalje razvijajo in poglabljajo v korist Jugoslavije in Sovjetske zveze in v korist socializma sploh. Kazalo je, da so voditelji SZ iskreno spregledali škodljivost stalinske hegemonistične politike, zapovedovanja in vsiljevanja svoje volje in izkušenj ostalim socialističnim državam, kot da so maloletne in nesposobne, da bi z lastnimi izkušnjami in v bratskem sodelovanju, na enakopravnih osnovah, dale svoj prispevek k razvoju socialistične teorije in prakse.*

Dosledna načelom svoje politike — miroljubne aktivne koeksistence, sodelovanja na enakopravnih osnovah, spoštovanja suverenosti in nevmešavanja v notranje zadeve drugih — je Jugoslavija v zvezi z dogodki na Poljskem in Madžarskem opozorila na prave vzroke dogodkov v omenjenih državah. Nihče ne more oporekati, da se je Poljska izognila verjetno še večji tragediji kot pa jo je doživela Madžarska, samo zato, ker so odgovorni činitelji Poljske združene delavske partije spregledali, da je treba prenehati s staro prakso kopiranja sovjetskih izkušenj in neenakopravnih odnosov s SZ, samo zato, ker je poljsko ljudstvo zaupalo Gomulki in njegovim ožjim tovarišem, ki so obljubili demokratizacijo notranjega življenja, spremembo gospodarske politike, z eno besedo, da bodo prenehali s kopiranjem sovjetskega sistema. Poznanjski dogodki in madžarska tragedija so samo posledica tega sistema in neenakopravnih odnosov s SZ.

Sedaj, ko so se izjalovila «upanja», da bo Jugoslavija zaradi skesane politike in priznanja Stalinovih napak in obljub o gospodarski pomoči v obliki dolgoročnih kreditov pristopila k «socialističnemu taboru», se oglašajo razni «kritiki» jugoslovanskega gospodarskega sistema, da bi dokazali, da je «jugoslovansko gospodarstvo, kljub nekaterim pridobitvam» gospodarstvo «izgubljenih možnosti». Mar ni edina pot za določitev prednosti enega in drugega sistema primerjava življenjskega standarda v Jugoslaviji z življenjskim standardom na Poljskem, Madžarskem, v Romuniji, Bolgariji in njegovega dviga od leta 1948 dalje. Če bi V. Čeprakov v sovjetskem časopisu «Komunist» izbral to pot, mu ne bi bilo potrebno napisati 18 strani dolgo študijo «o gospodarskem razvoju Jugoslavije», da bi ugotovil resnico. Toda V. Čeprakov ni mogel izbrati te poti, ker je želel ugotoviti in dokazati «napake» jugoslovanske gospodarske politike, «zmote» decentralizacije, «vzroke» nizkega standarda, «nerealnost» družbenega načrta za 1957. Če bi avtor članka v «Komunistu» analiziral vzroke sedanjih disproporcev med lahko in težko industrijo in med industrijo in kmetijstvom v Jugoslaviji, bi moral ugotoviti, da so ti disproporci posledica, v glavnem, forsiranja zgradnje samo težke industrije (po sovjetskem receptu do 1948. leta) in se ne bi smešil s trditvijo, da bo gospodarska politika Jugoslavije, ki je danes usmerjena na pospešen razvoj kmetijstva in lahke industrije (to je na odstranjevanje sedanjih disproporcev), pripeljala še do večjih disproporcev.

Da nam ne bi prigovarjali, da smo neobjektivni, bomo navedli nekaj misli poljskega lista «Žiče Varšavi» o jugoslovanskem gospodarskem sistemu. Dopisnik lista Bibrovski, ki se je za razliko od Čeprakova, osebno seznanil z jugoslovansko stvarnostjo, z zadovoljstvom ugotavlja, da se v Jugoslaviji objavljajo vsi statistični podatki, tudi tisti «ki niso prav prijetni» in da je to v «socialistični praksi nov primer, ki je vreden posnemanja, kajti ljudstvu je nemogoče skrivati dejstva», mi bi rekli celo, da je nesocialistično skrivati dejstva. «Žiče Varšavi» nadalje ugotavlja, da je v Jugoslaviji glavna borba posvečena odstranjevanju disproporcev, povečanju kmetijske proizvodnje, povečanju blaga in uslug (skrbi za razvoj obrtništva), za zadovoljitev potreb najširših slojev prebivalstva in da so v tem pogledu jugoslovanske izkušnje dragocene tudi za Poljsko. Iz jugoslovanskega sistema, poudarja poljski list, izhaja še eden interesanten zaključek: «da je treba javno govoriti resnico (kaj misli o tem g. Čeprakov prip. ur.), vso resnico, celo takrat, kadar ni posebno prijetna in to ne samo iziemoma, temveč da jo je treba ponavljati in analizirati, ker je to brez dvoma najuspešnejši in najcenejši način premagovanja težav». «Kaj misli o tem Glavni statistični urad?» (Poljske pr. ur.), sprašuje tov. Bibrovski. Mi pa bi k temu dodali še: «Kaj mislite o tem vi, g. Čeprakov?»

BOŽO BOŽIČ

NEPRIJETNO PRESENEČENJE NA LETOŠNJI RAZSTAVI «KRALJEVSKE AKADEMIJE»

Strokovnjak za klasično slikarstvo ugotovil da sta dve Holbeinovi sliki le dobri kopiji

Prvo sliko - portret nekega nadškofa - so doslej cenili na 70 tisoč funtov, danes pa je vredna morda le 50 funtov, druga pa 5000 funtov

Londonska kraljevska akademija (Royal Academy) prireja vsako leto slikarsko razstavo. Vsaka taka slikarska razstava predstavlja tudi za veliki London izreden kulturni dogodek, kajti akademija skuša vsakokrat razstaviti nekaj, kar je vredno izredne pozornosti. Tako je letos omenjena akademija predstavila občinstvu dve sliki znanega nemškega slikarja Hansa Holbeina mlajšega, ki je živel konec 15. in v začetku 16. stoletja.

Prva od teh dveh slik prikazuje Williama Warhama canterburyjskega nadškofa, ki je umrl leta 1532. Slika pripada anglikanski cerkvi, ki jo hrani s posebno pozornostjo. Kraljevski akademiji pa jo je posodila pod izredno strogimi pogoji in jamstvi, kar pa ni nič čudnega, ker cenijo sliko na 70 tisoč funtov šterlingov ali v naši valuti skoraj 120 milijonov lir.

Druga slika pa je portret sira Nicholasa Carewa, ki je bil visok dvorski dostojanstvenik Henrika VIII. Ta slika je last angleškega vojvode od Buccleugha, katerega družina jo je leta 1700 kupila za 10 gvinej. Vrednost te slike pa je še večja od prejšnje in jo cenijo na 80 tisoč funtov šterlingov, odnosno nad 135 milijonov lir.

Povsem odveč bi bilo razlagati zanimanje, ki je zavladalo po Londonu za ti dve deli, ki sta bili verjetno prvič v zgodovini pristopni širšemu občinstvu. Kako izredna priložnost je bila za ljubitelje umetnosti ta razstava, nam dokazuje tudi dejstvo, da so številni tuji ljubitelji umetnosti pripotovali v London samo za to, da bi si lahko ogledali ti dve umetnini velikega nemškega umetnika.

Zanimanje za razstavo pa se je še bolj povečalo v trenutku, ko je vprav zaradi teh dveh slik prišlo do velikega in zares senzacionalnega odkritja. K temu je pripomogel znani britanski umetnostni kritik in strokovnjak za klasično slikarstvo Leonard Koetser, ki je prišel na razstavo, da bi podrobno analiziral obe sliki. In tu je prišlo do neprijetnega, pa čeprav senzacionalnega odkritja. Leonard Koetser je namreč po podrobnem pregledu slik prišel do zaključka, da niti prva niti druga slika nista delo nemškega umetnika Holbeina.

Po Koetserjevem mnenju je portret nadškofa Williama Warhama le spretna kopija neke druge znane Holbeinove slike, ki je sedaj v Parizu. Ta slika pa more biti le kopija, ki jo je napravil kak učenec Holbeinove šole, to je še vedno iz Holbeinove dobe, ali pa je, kar ni izključeno, nastala tudi mnogo pozneje. Koetser je celo izrazil mnenje, da toliko cenjeno platno, ki je bilo na razstavi londonske kraljevske akademije ne velja več kot — 50 funtov šterlingov.

Drugi portret, t. j. slika Nicholasa Carewa, pa bi, po mnenju strokovnjaka Koetserja, prav tako mogel biti delo enega od Holbeinovih učencev, ali pa enostavna kopija Holbeinovega dela, kajti original je po njegovem mnenju v Baselu. Kljub temu da delo ni izvirno, ima svojo vrednost in Koetser ga ceni na 5.000 funtov šterlingov t. j. 8 milijonov in pol lir.

Kljub temu, da je prišlo do tako senzacionalnega odkritja, organizatorji razstave vendarle niso slik odstranili, medtem ko pa lastniki «velikih umotvorov» nameravajo vztrajati na tem, da sta sliki izvirni, da sta torej avtentična umotvora velikega nemškega slikarja.

Hkrati s tem, da je britanski strokovnjak za klasično slikarstvo Leonard Koetser tako rekoč likvidiral dva Holbeina, pa se zaklad klasičnega slikarstva ni zmanjšal, kajti nekje drugje so odkrili nov cenjen original. Odkrito je bilo namreč novo Raffaelovo delo. Tudi ta primer je zelo zanimiv, ker nam pokaže, kako človek lahko povsem nepričakovano postane bogat.

Na podstrešju vile «Sans Souci» v Nici so odkrili sliko matere božje z detetom, ki drži v roki nageljček. V uradnih katalogih, kjer so točno registrirana vsa znana in izgubljena dela velikega slikarja Raffaela, pise da je bil Raffael napravil tudi tako sliko. V katalogu se omenja tudi nageljček. Raffael naj bi bil to sliko naslikal okoli leta 1506, ko je po naročilu papeža Leona X. slikal v vatikanu.

Doslej so odkrili že 3 take slike, vendar so strokovnjaki ugotovili, da ni nobena izmed teh Raffaelovo izvirno delo. Ko pa so na podstrešju omenjene vile v Nici odkrili sliko madone z detetom in nageljčkom, so se strokovnjaki takoj izrekli, da gre to pot zares, da je torej vendarle odkrit pravi Raffael.

To sliko je leta 1850 dobil praded sedanjega lastnika vile v Nici, dr. Chatron takole. Dr. Chatron je bil zdravnik in je med drugimi zdravil tudi nekega pacienta, ki ni imel sredstev, da bi mu zdravljenje plačal. Zato mu je namesto denarja poklonil sliko. Slika velja danes mnogo milijonov.

Ko že govorimo o lažnih in pravih slikah, bomo navedli še en podoben primer, do katerega je prišlo pred kratkim. V tem primeru pa ne gre za delo kakega evropskega klasičnega mojstra, ampak za delo ameriškega slikarja Winslowa Homerja, ki je zelo cenjen in katerega slike se cenijo v milijonih. Neka ženska iz Chicaga, Caroline Alson, je imela sliko, ki je prikazovala dečka, ki je lubenico. Slika je bila precej umazana, zato je šla ženska v neko tamkajšnjo galerijo, da bi ji jo nekoliko počistili. Strokovnjaki pa so sliko temeljito analizirali, ker se jim je zdelo, da gre za delo omenjenega slikarja Winslowa Homerja. In niso se motili. Žensko so vprašali, kako je do te slike prišla, in ona jim je povedala, da jo je bila kupila za dolar v neki trgovini, kjer je delala njena sestra. Bilo je to leta 1955 v Baltimoru. Ženska je k temu dodala, da ji je slika ugajala, ker ima zelo rada — lubenice. Strokovnjaki so ocenili vrednost slike na 10.000 dolarjev, oziroma šest milijonov in pol lir. Ker je lastnica te slike le skromna uradnica in ker potrebuje denarja, je takoj pristala, da se slika proda na dražbi. Vsekakor pa je svoj dolar, s katerim je sliko kupila, kaj dobro investirala, saj ji je v dveh letih prinesel kar lepe obresti.

Človek zares nikoli ne ve, kaj mu more neka stara slika prinesti niti kaj lahko z njo izgubi. Gornji primeri nam to dovolj jasno povedo. Za zaključek pa bomo navedli še en tovrsten primer. Gre za primer neke Rubensove slike v malem angleškem mestu Kongston Hallu. Tam so pred časom prirejali neko akcijo za zimsko pomoč siromašnim meščanom. Da bi zbrali potrebna sredstva, so nameravali razprodajati poklonjene predmete. Prireditelji so prišli tudi h gospe Belper in jo prosili, naj bi tudi ona kaj dala. Ženska ni vedela, kaj naj bi poklonila in se je spomnila na neko staro sliko, ki je ni rada videla v hiši. Slika je visela v knjižnici njenega pokojnega moža. In ženska si je mislila: «Končno se bom rešila te slike». Na prireditvi je bila slika prodana za nekaj šilingov. Le malo za tem pa se je ista slika pojavila na dražbi umetniških del v Londonu. Bil je to pravi Rubens in že začetna dražbena cena je znašala 5 tisoč funtov, to se pravi 8 milijonov in pol lir.

«Policijski dan» na procesu Montesi v Benetkah

Rimski kvestor dr. Musco hvali Politovo «odločnost»

Čeprav je bivši kvestor v času stavk pokazal «velik pogum», v zadevi Montesi ni uporabil «dvomljivih metod»

Za četrtkovo razpravo na dolgem procesu Montesi v Benetkah bi lahko rekli, da ji je dala obeležje italijanska filmska igralka Alida Valli ter še ena priča iz filmskega sveta, Soldatijev režiser - pomočnik Oliviero Cesari, ki sta pričala v zvezi z onim znanim telefonskim razgovorom med Pierom Piccionijem in Alido Valli. Za včerajšnjo razpravo pa bi mogli reči, da je bila razprava policije, saj so se na sodišču pojavile kot priče tako rekoč same policijske osebnosti in tudi glavni predmet njihovih zaslišavanj je bila dejavnost policijske osebnosti, dejavnost bivšega rimskega kvestorja Polita.

Vsa današnja razprava se je vrtela v glavnem okoli «zadeve Polito», ki je v tem procesu tudi na zatožni klopi, kajti v znanem poročilu Anne Marie Caglio je rečeno, da je Polito kot rimski kvestor glavnemu obtožencu Piccioniju in njegovemu sообtožencu «markizu» Ugu Montagni pomagal s tem, da se za zadevo ni dovolj pobrigal in bil pri preizkavi preveč površen, kar da je škodovalo poteku preizkave in razčiščenju zadeve.

Kot prva priča je danes nastopil sedanji rimski kvestor dr. Arturo Musco, ki je v svojih izvajanjih prikazal bivšega kvestorja in sedanjega obtoženca kot vzornega državnega funkcionarja, ki je v vsem burnem povojnem času, odkar je bil na svojem odgovornem položaju, pokazal vso svojo sposobnost in predanost stvari, posebno ko je šlo za zatrtje banditizma in protizakonite dejavnosti. Zaradi tega si je bivši kvestor Polito zaslužil tudi dve odlikovanji in več priznanj.

Po mnenju rimskega kvestorja izvira vsa gonja, ki se je v zvezi z «zadevo Montesi» sprožila proti policiji, iz določenih političnih krogov, katere so podprle levičarske sile, ki, po mnenju priče, niso mogle biti za Polita preveč navdušene, ker je on «s svojo veliko odločnostjo zatrl nekaj stavk, ki so imele namen paralizirati življenje Rima».

Čeprav priča govori, da je bil Polito «zelo odločen», kar «je pokazal predvsem med splošno stavko v Rimu leta 1947», se v svojem obnašanju pri raziskovanju zadeve Montesi ni poslužil «dvomljivih metod», kot to trdi poročilo Pompei. To poročilo tudi pravi, da je bil kvestor Polito «naklonjen velikim darilom», ki da jih je celo sam skušal nekako izsiliti. Toda sedanji kvestor trdi, da se to njemu ne zdi res. V splošnem so — po njegovem mnenju — vsi funkcionarji policije glede «zadeve Montesi» «napravili svojo dolžnost».

V pričevanju sedanjega rimskega kvestorja dr. Musca pride nato na vrsto Ugo Montagna. Glede Montagne pravi, da ga pozna kot poslovnega človeka, ki ima za seboj tudi kako kazensko zadevo. Po njegovem se je Montagna skušal povzpeti s «pomočjo političnih prijateljstev» in s «pridobitnimi podvigi». Na policiji imajo o njem dva spiska: prvi govori o njegovih kazenskih zadevah, drugi pa je nekako «političnega značaja». Montagne osebno prej ni poznal. Le enkrat ga je videl prej na kvesturi in nekega dne mu ga je predstavil prefekt Mastrobuono. Montagna ga je sicer kmalu nato povabil na lov, vendar ni šel «nikoli k njemu na kosilo», kakor je bila izjavila Caglio. Tako vsaj pravi dr. Musco.

Za dr. Muscom je prišel na vrsto kot priča rimski prefekt dr. Tommaso Pavone. Glavni predmet pri njegovem zaslišavanju pa je Piccioni. Predsednika sodišča zanima, kdaj je v zvezi z zadevo Montesi prišel k njemu Piero

(Nadaljevanje na 4. strani)

Prejeli smo

Žena danes - Štev. 151 za marec 1957. Izdaja Zveza ženskih društev Jugoslavije. Odg. ur. Nata Hadžič Uredništvo in uprava: Beograd, Dečanska: 29.

NOVE METODE ZA ZLITJE VODIKOVIH JEDER

Kaj pravi o tem Američan Alvarez in kaj ruski znanstvenik Alikhanin

Atomska znanost skuša na vsak način čim globlje prodreti v sestavo atomskih jeder in v procese, ki se tu razvijajo, saj je to bistvo vse te znanosti. Posebno področje zavzemajo poskusi glede kontroliranja termonuklearnih procesov, pri katerih se zlivajo jedra izotopov najlažje prvine, vodika (t. j. navadnega vodika, devterija in tritija) v helijeva jedra, pri čemer se sprošča silna energija. Za te procese je potrebna temperatura 100 in več milijonov stopinj Celzija, zaradi česar je kontrola teh procesov sedaj praktično izključena.

Prav ob koncu leta 1956 pa se je s Kalifornijske univerze v Berkeleyu raznesla vest, da je skupina znanstvenikov z dr. Luisom W. Alvarezom na čelu odkrila nov način, kako lahko pride do zlitja vodikovih jeder. Čudodelna naprava, ki je to omogočila, je orjaški pospeševalnik elementarnih delcev, ki je znan pod imenom bevatron in s katerim so v zadnjem času odkrili antiproton in antinevtron. Princip, po katerem so odkrili novi pojav, je tisti, na katerem so zgrajene wilsonske kamere, samo da ni bila v tem primeru kamera napolnjena s plinom, temveč s tekočino. Podobno kakor v plinu puščajo leteči delci tudi v tekočinah zaradi jonizacije vidno sled za seboj, in sicer je v tem primeru sled sestavljena iz majhnih mehurčkov.

Alvarez in tovariši so uporabljali kamero, napolnjeno s tekočim vodikom, ki je torej imela zelo nizko temperaturo (okoli 260 stopinj pod ničlo!). Ko so bombardirali kamero s silno hitrimi elementarnimi delci iz bevatrona, so zapazili v tekočini tudi sledove delcev, ki so težji od elektronov, a lažji od protonov in nevtronov in ki jih zaradi tega imenujemo mezone. Po sledi teh delcev v magnetnem polju so tudi dognali, da gre za negativno električne mezone *mi*.

Taki mezoni imajo prav kratko življenje (le okoli dve milijonini sekunde in se ob smrti pretvorijo v elektrone). Pri nekaterih takih mezonih pa je Alvarez ugotovil bolj zamotane pojave. Ti se niso po krajši poti v tekočini pretvorili v elektrone, temveč so (kakor kažeta fotografski posnetek in skica) pred smrtjo očitno vzbujali druge procese. Alvarez je na predavanju, ki ga je imel v Ameriškem fizikalnem društvu, te pojave tako raztolmačil: Mezon se je (glej skico in sliko) pojavil pri A in je letel do točke B. Tam je izginila njegova sled, ne da bi se prikazala sled kakega elektrona. Nekoliko bolj proti levi pri C se je mezonova sled zopet pojavila in prenehala pri D, kjer se začenja sled elektrona. Kaj se je zgodilo z mezonom med B in C? Alvarez pravi, da se je pri B mezon tesno povezal z jedrom težkega vodika (devterija, ^2H). Mezon je odrinil elektron, ki je krožil okoli jedra in prevzel njegovo mesto. Ker pa je mezon *mi* 210-krat težji od elektrona, kroži okoli jedra v 210-krat manjši razdalji. Novi atom, okoli katerega kroži namesto elektrona negativni mezon *mi*, je nekoliko težji od prvotnega atoma. Ker pa kroži mezon mnogo bliže jedra kakor elektron, je tak atom dokaj podoben nevtronu. Za take atome so že uvedli posebno ime; imenujejo jih «mezonske atome».

Mezonski atom je praktično nevtralen, zato ne pušča sledi za seboj; zaradi tega je mezonova pot na sliki med B in C pretrgana. Kako pa da se pri C zopet pojavlja? Tudi to nam Alvarez pojasnjuje. Mezonski atom ima podoben nevtronu razmeroma lahek dostop do jedra drugega atoma. Pri C je mezonski atom prodrl do jedra navadnega vodika (^1H) in se z njim zlil v jedro helija z maso 3 (^3He). Pri tem pa se je sprostila energija 5,4 milijona elektronskih voltov (MeV). Mezon *mi* je opravil svojo nalogo in je zopet prost; odleti z energijo, ki se je sprostila pri zlitju obeh jeder. Zopet pušča vidno sled za seboj. Pri D pa ga je čakala naravna smrt; pretvoril se je v elektron, ki pušča za seboj tudi sled, toda manj izrazito kakor mezon.

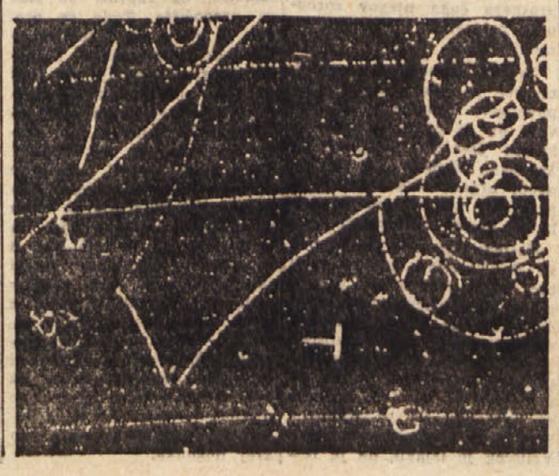

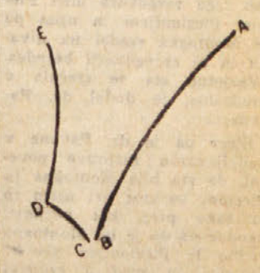

Zlitje devterona in protona v jedro helija 3 z mezonom mi kot «katalizatorjem»

Jedro navadnega vodika in jedro devterija sta se pri tem procesu zlila v helijevo jedro in sprostila se je energija. Mezon pa je po procesu bil zopet prost. Opravil je tedaj pri tem jedrskem procesu podobno nalogo kakor katalizatorji pri raznih kemičnih procesih.

Mezon je po končanem procesu zopet prost. Ali more tedaj vzbujati še dalje take zlivne procese? Teoretično je stvar mogoča, praktično pa je manj verjetna spričo silno kratkega življenja, ki ga ima mezon *mi*. Verjetno utegne v svojem življenju samo še enkrat sprožiti zlitje dveh vodikovih jeder. Zaradi tega je novo odkritje znanstveno prav pomembno, praktično pa sedaj še nima nobenih izgledov. Vendar zadeva ni tako brezupna. Kajti že pred časom je ruski fizik Artemij Alikhanin poročal, da so v kozmičnih žarkih mezoni, ki imajo mnogo daljše življenje (do kakih 20 minut) in ki bi torej mogli sprožiti zlitje dveh vodikovih jedrskih zlitij

L. CERMELJ

Goriško-beneški dnevnik

Z včerajšnje seje mestnega sveta

Svetovalci poudarili potrebo javne razsvetljave po okolici

Zlasti v Štandrežu se občuti pomanjkanje javne razsvetljave

Na sinočnji seji mestnega sveta so precejšen del časa posvetili razpravi o javni razsvetljavi. Odbornik dr. Terenzio je poročal o predlogih za okrepitev razsvetljave v Štandrežu, Ločniku ter v mestu; zlasti se je pokazala potreba za razsvetlitev stranskih ulic, ki peljejo na Korzo.

V diskusijo je najprej posegel svetovalec Batti (KPI), ki je predlagal okrepitev javne razsvetljave v Podgori. Svetovalec Battello (KPI) pa je poročal o razgovoru, ki ga je imel s prebivalci v Standrežu in v Pevmi. Pripomnil je, da je zlasti zgornji del vasi nad Ul. Sv. Mihaela zelo malo razsvetljen. Se posebej je poudaril nujnost razsvetljave Ul. Tabai, kjer je velik promet z vozili, ki vozijo zelenjavo v Trst. Zahteval je, da županstvo upošteva te predloge tudi zaradi tega, ker obstaja med štandreškim prebivalstvom mnenje, da je zanemarjeno v primerjavi z Ločnikom.

Dalje je svetovalec omenil pomanjkanje razsvetljave v Pevmi. Vaščani so mu povedali, da od prve svetovne vojne dalje v Pevmi ni bila zgrajena niti ena ljudska hiša.

Svetovalec Rudi Bratuš je rekel, da bi se z ugasnjevanjem nekaterih svetilk okoli 23. ure moglo prihraniti precej elektrike, s katero bi se lahko razsvetlile slabo razsvetljene ulice po okolici.

Svetovalec odv. Sfiligoj pa je opozoril županstvo na pomanjkanje javne razsvetljave v Grojni, ki je postala važna prometna žila s števerjansko občino. Zaradi premajhne razsvetljave se je na tem delu ceste pripetilo že več nesreč.

Končno je odv. Culot predlagal, naj bi tudi za javno razsvetljavo pripravili neke vrste regulacijski načrt, kot ga pripravljajo za ureditev mesta. S tem bi se izognili nepotrebnemu nameščanju ene svetilke danes, jutri pa druge, kar povzroča še večje stroške. Predlog odbora za javno razsvetljavo je bil soglasno sprejet.

Huda nesreča delavca v ILMU

Mladeniča, ki si je pri padcu pretresel možgane imajo še vedno na opazovanju

Včeraj popoldne ob 14. uri so klicali avtomobil Zelenega križa v podjetje ILMU v Ul. Faiti 4, kjer se je na delu hudo ponesrečil komaj 22-letni Italo Battisti iz Štandreža, Ul. San Michele 63.

Battisti je bil zaposlen na precejšnjem kupu železa, nenadoma pa mu je spodrsnilo in padel precej globoko na tla. Tam je obležal brez zavesti in v bolnišnici, kamor so ga takoj odpeljali, je bil sinoči še pozno na opazovanju. Zdravnik je ugotovil, da si je pri padcu pretresel možgane in močno potolkel po levi nogi in levi roki.

GORIŠKE ŽENE vas vabijo na proslavo

8. marca

ki bo **jutri 10. marca točno ob 14.30** v Ljudski čitalnici v GORICI.

Na sporedu govor, deklamacije in nastop pevskega zbora Dol-Poljane.

Baresijev zakonski osnutek o prosti coni

Ne ukvarja se z vprašanjem novega upravnega odbora

Nekatere številke o predvidenih količinah kontingentiranega blaga

Zakonski osnutek demokristjanskega poslanca Baresija in senatorja Rizzattija za podaljšanje veljavnosti zakona o prosti coni, osnutek, ki je bil predložen parlamentu spremlja obsežno poročilo o položaju goriške pokrajine in našega mesta v zadnjih petdesetih letih.

Zakonski osnutek sam pa predvideva, da bomo na podlagi proste cone prejeli letno 2.000 ton mesa in živine, 600 ton masla in maščob, 1.300 ton semenskega olja, 370 ton kave, 2.500 ton sladkorja, 25 tisoč kubičnih metrov lesa, 20.000 ton kuriva, 500 ton premoga, 3 tisoč ton bencina, 600 ton petroleja, 5.600 ton nafte in 200 ton motorskega olja.

Od 25.000 stotov sladkorja jih bo 9.000 stotov namenjenih za potrošnjo prebivalstva, ki je na področju proste cone, ostalih 16 tisoč stotov pa jih bodo dali na razpolago tovarnam za izdelovanje slaščic.

Zakonski osnutek se ne ukvarja z drugim važnim vprašanjem, to je z upravnim odborom, ki naj skrbi za pravično izvajanje zakona in v interesu najširših slojev tukajšnjega prebivalstva. Poslanec Baresi ni smatral za potrebno, da bi se dosedanji upravni odbor nadomestil z novim, v katerem bi bili zastopniki vseh kategorij prebivalstva, predvsem pa predstavniki sindikalnih organizacij in obrtnikov, kakor tudi predstavnik sovodenjske občine. Zaradi tega smo mnenja, da je v tem pogledu osnutek pomanjkljiv, ker ni v zadostni meri upošteval osemletnih izkušenj pri upravljanju te važne ustanove.

Občinski svet v Grmeku

23 milijonov lir za šoli v Platacu in Topolovem

Pred dnevi se je sestal občinski svet v Grmeku. Na dnevnem redu je bila razprava o najemu posojila v znesku 23 milijonov lir za gradnjo šol v Platacu in v Topolovem. Občinski svet je predlog sprejel. Prebivalci omenjenih vasi so ga sprejeli z zadovoljstvom, ker bodo njihovi otroci lahko obiskovali primernejša in bolj zdrava šolska poslopja. Potrebno je le, da se postopek za posojilo hitro prične in da bodo osrednje oblasti prošnji hitro ustregle.

Pogajanja za obnovo pokrajinskega sporazuma

Sporazum naj uredi plače uslužbencev javnih lokalov

V četrtek 7. marca so se na sedežu zveze trgovcev v Gorici pričela pogajanja za obnovo pokrajinskega sporazuma za zaposlene v kavarnah, barih, točilnicah piva, slaščičarnah in podobnih trgovinah. Interese delavcev so branili predstavniki treh sindikalnih organizacij.

Predstavniki zveze trgovcev so najprej ponudili desetodstotni povišek na osnovno plačo, ki ga predstavniki sindikatov niso sprejeli. Šele ko so ponudili 20-odstotni povišek, so se predstavniki obeh strani sporazumeli, da se bodo ponovno sestali 14. marca in se pomenili še o sledečih točkah:

a) pregled pogodbenega stanja vajencev; b) izvajanje novega postopka med bolniško dobo.

Včeraj na goriškem sodišču

Lastnika vtihotapljenega vola iz Jugoslavije kaznovali pogojno

Mladenič se je vrnil v Kožbano, vola pa so italijanski finančni organi zaplenili - Leto dni zapora znanemu tatu koles

Čitatelji se bodo najbrž spominjali vesti, ki je bila objavljena prve dni preteklega februarja o jugoslovanskem državljanu, ki je v bližini Mirnika vtihotapil v Italijo vola, da bi ga prodal. Tihotapca so italijanske oblasti zaprle v goriške zapore, včeraj pa je prišel pred sodnike.

34-letni Miroslav Kamušič iz Kožbane je pred finančnimi organi in isto včeraj pred sodniki izjavil, da je vtihotapil vola v Italijo zato, da bi zanj prejel večjo vsoto lir, s katerimi bi nakupil vse potrebno za poroko z mlado vaščanko. Na to idejo naj bi prišel potem, ko se je, po njegovi izjavi, 30. januarja razgovarjal s sorodnikom Valentinom Veliščkom iz Manzana. Ta naj bi izrazil željo po nakupu dobrega vola, ki ga je potreboval in za katerega bi plačal najmanj 150.000 lir. Kamušič je zatem takoj začel izpraševati v Jugoslaviji za volom, ki bi odgovarjal zahtevam njegovega sorodnika; končno pa je vola le našel v Bodrežu pri Kanalu. Kupil ga je od nekega domačina za 70.000 din ter se z njim zmenil, naj mu žival pripelje 2. februarja v Plave. Kamušič je preračunal, da bo potreboval precej ur hoda, da bo žival spravil čez mejo, zato se je s kmetom dogovoril, da se dobita že opoldne v Plavah, kar se je tudi zgodilo. Okoli 21. ure je bil Kamušič z živaljo že na državni meji v bližini Mirnika. Tu se ni dolgo obotavljal in jo mahnil v Italijo kar v bližini bloka, kjer sta bila na straži finančna organa Osvaldo Morro in Giorgio Malacarne. Sprehajajoč se ob cesti sta vojaka nenadoma zapazila senco večje živali, kmalu za njo pa še moško senco. Stopila sta do moža in ga aretirala. Kamušič je izjavil, da ga v bližini Praprotnega čaka njegov sorodnik, kateremu bi moral izročiti vola.

To se seveda ni zgodilo, marveč je moral Kamušič na poveljstvo finance v Mirnik, vola pa so oddali v varstvo kmetu Danijelu Zgubinu iz Mirnika, obenem pa so finančni organi začeli takoj izpraševati za kupcem, ki naj bi bil doma iz Manzana.

Naslednjega dne so le prišli do Veliščka in pri njem tudi našli 150.000 lir, ki naj bi po Kamušičevi izjavi zadostovale za nakup tri leta starega vola. Toda Velišček je takoj izjavil, da Kamušič ni njegov sorodnik in da ga ni videl že 11 let. Pozneje so ugotovili, da ga Kamušič 30. januarja sploh ni obiskal. Velišček je izjavil, da je resnično nameraval kupiti vola, vendar v Italiji in je pred sodišče privedel tudi priče, ki so njegove izjave potrdile.

Tako so sodniki ugotovili, da med Veliščkom in Kamušičem ni bilo nobenega dogovora. Najbrž da se je v jugoslovanskih obmejnih krajih izvedelo, da onstran meje iščejo govejo živino iz Jugoslavije, katere uvoz v Italijo je precejšen, in tako je tudi Kamušič izvedel za Veliščka, katerega je poznal med vojno. Toda vse njegove izjave o dogovoru so včeraj priče ovrgle in pokazalo se je, da se je mladenič napotil z volom v Italijo brez predhodnega dogovora s komerkoli. Toda prav gotovo ni računal, da ga bodo zasledili in zaprli. Kamušič namreč ni imel namena ostati v Italiji, marveč onkraj meje samo prodati žival, shraniti denar in se vrniti domov, kjer ga je čakala nevesta.

Tako pa je bil vse od 2. februarja, ko so ga ulovili finančni organi v goriškem zaporu, od koder so ga včeraj izpustili. Sodniki so ga sicer priznali za krivega vtihotapljenja jugoslovanskega vola na italijansko ozemlje in ga obsodili na pogojno kazen 48 tisoč lir ter plačilo sodnih stroškov. Kamušič se je tako lahko vrnil domov v Kožbano, kjer bo najbrž moral zopet pred sodišče, bodisi zaradi tihotapstva živali v tujo državo, kakor tudi zaradi nedovoljenega prehoda državne meje.

* * *

Na eno leto zapora in plačilo 9 tisoč lir kazni je bil včeraj obsojen 49-letni Attilio Maisdariis iz Vidma, ki je januarja meseca ukradel kolo 20-letni Elisi Moderz iz Ul. Baiamonti 1.

Maisdariis, ki je že znan tat koles, je prišel 23. januarja v Gorico. Ker je bil kot običajno brez denarja se je namenil zvečer v Ul. Baiamonti, da zaprosi na ECI za prenočišče. Toda še preden je prišel do hiralnice je na dvorišču stavbe št. 1 opazil žensko kolo, ki se mu je zdelo še precejšnje vrednosti. Najprej se je malo ogledal okoli sebe in nato skočil na kolo ter se odpeljal. Toda njegov nočni podvig je opazila lastnica kolesa Moderzeva, ki je šivala ob oknu stanovanja. Skočila je za njim, ker pa je bila peš ji seveda ni bilo lahko doteči tatu. Začela je vpiti: «Glejte tatu, primite ga!» in tako je v Ul. Parkar le uspela s pomočjo nekega mladeniča zagrabiti Maisdariisa, ki mu ni preostalo drugega, kakor da kolo vrne lastnici in tatvino prizna policaju, ki je prihitel z goriške kvesture na kraj dogodka.

IZ ŠTEVERJANA

Danes ob 18. uri seja občinskega sveta

Danes zvečer ob 18. uri bo na občini redna seja števerjanskega občinskega sveta. Poleg drugih vprašanj občinske uprave bodo svetovalci izvolili svoje predstavnike v razne komisije občine.

Včeraj popoldne v Ul. V. Veneto

Težak tovornik povozil kolesarko

Včeraj popoldne ob 16.30 se je v Ul. Vittorio Veneto pripetila hujša prometna nesreča; težak tovorni avtomobil, ki ga cestna policija še ni izsledila je povozil 57-letno Emo Bratkič por. Lužnik iz Ul. Lunga 18. Lužnikova se je peljala na kolesu proti središču mesta, v isti smeri je v Ul. Vittorio Veneto mimo nje privozil tudi tovorni avtomobil, pod katerega kolesi se je nenadoma znašla nesrečna ženska. Šofer vozila je takoj odpeljal naprej in se najbrž nesreče sploh ni zavedel, medtem ko je Lužnikova ostala na tleh vsa v krvi. Na pomoč ji je priskočil neki finančni stražnik, ki jo je na njeno zahtevo spremil domov. Toda stanje ponesrečenke je bilo vedno slabše, tako da so poklicali rešilni avto Zelenega križa, ki jo je odpeljal v bolnišnico Brigata Pavia.

Tu so zdravniki Lužnikovi ugotovili pretres možganov, odprto rano na levi nogi, rano na levem sencu in še druge lažje poškodbe, tako da bo morala ponesrečenka ostati dalj časa na zdravljenju.

Jutri ob 16. in 20. uri ponovno gostuje v Gorici SNG iz Trsta s komedijo J. Patricka

VROČA KRI

Vstopnice lahko nabavite na sedežu ZSPD v Ul. Ascoli 1, v kavarni Bratuš in eno uro pred predstavo pri blagajni dvorane.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Kuerner na Korzu Italia 4, tel. 25-76.

— KINO —

CORSO. 16.00: «Ljudje in volkovi», Silvana Mangano Yves Montand, v cinemascopu in technicolorju.

VERDI. 16.00: «Častna beseda tatu», G. Ferzetti, Abbe Lane.

VITTORIA. 17.00: «Gaby», J. Cerr, v cinemascopu in technicolorju.

CENTRALE. 17.00 «Črni zaklad», Francoise Cristopher F. R. Gresoy.

MODERNO. 17.00: «Desperado — zelena džungla».

Rimski kvestor dr. Musco hvali Politovo «odločnost»

(Nadaljevanje s 3. strani)

Piccioni. Prefekt Pavone pravi, da mu je že 4. ali 5. maja načelnik tajništva tedanjega podpredsednika vlade Attilia Piccionija — očeta Piera Piccionija — Zingales, poročal o nekih govoricah v zvezi s sinom podpredsednika vlade. Načelnik tajništva Zingales je bil sicer mnenja, da so te govorice bolj v zvezi s predvolilno kampanjo, vendar ga je prosil, naj bi se za zadevo malo podrobneje pozanimal, da bi se zvedelo, iz katerih političnih krogov prihajajo. Z zadevo pa se Zingales baje ni začel ukvarjati na prošnjo ali željo ministrskega podpredsednika Piccionija, ampak na lastno pobudo, «v interesu Piccionija».

Naslednjega dne pa je prišel k njemu sam Piero Piccioni z nekim izrezkom iz humorističnega časopisa «Merlo giallo». Štiri ali pet dni nato pa sta k njemu prišla Piccioni in Montagna. Piccioni mu je pokazal cel sveženj časopisov, ki so se o zadevi razpisali, in ga prosil za nasvet, kaj se da v tem primeru napraviti. Prefekt dr. Pavone pravi, da mu je svetoval, naj si vzame dobrega odvetnika in urednike toži. Ves čas tega razgovora med Pierom Piccionijem in njim pa je Montagna «sedel na divanu in ni spregovoril besede». «Verjetno sta se srečala v predsobi», je dodal dr. Pavone.

Sicer pa je dr. Pavone v nadaljevanju razprave povedal, da sta bila Montagna in Piccioni večkrat pri njem in to tako prej, kot pozneje, vendar pa da je bil Montagna vedno le Piccionijev spremljevalec in niso o «zadevi Montesi» nikoli govorili. Sicer pa se je z družino Piccioni poznal že dolgo let prej, ko je bil prefekt v Florenci.

Športni dnevnik

Prvi dan poskusnih poletov na planiški velikanki

S krasnim 120 m dolgim skokom Recknagel izenačil rekord Planice

Jugoslovan Jože Langus je z lepim skokom 108,5 m dokazal, da je konkurent za najboljša mesta - Mnogo skokov čez 100 m in malo padcev

(Od našega posebnega dopisnika)

PLANICA, 8. — V Porentovem domu v Kranjski gori, kjer so nastanjeni planiški tekmovalci, je bilo danes zjutraj ob pol osmih še vse mrtvo. Natakarica je nervozno hodila med že za zajtrk pripravljenimi mizami, toda očitno je bilo, da so tekmovalci podaljšali svoj obrok spanja, kajti šele nekaj pred osmo uro so se v jedilnici prikazali prvi obrazi. A že po nekaj minutah so bile vse mize zasedene in zgodilo se je, česar se je natakarica najbolj bala: vsi so hoteli čimprej pozajtrkovati, kajti odhod z avtobusom v Planico je bil naročen za 8.45.

Prisluhnili smo razgovoru pri sosednji mizi, kjer ni samo govorica, temveč tudi zastavica pričala, da so sedeli Čehi. Prisluhnili smo zaradi tega, ker smo bili prepričani, da se bo pogovor sukal okoli bližnjih skokov na veliki skakalnici, saj bi bilo zanimivo zvedeti, kakšni občutki navdajajo tekmovalce pred odhodom na start. Toda slišati je bilo samo smeh, razne več ali manj razumljive dovtipe, o skokih pa niti besedice.

Okoli 9. ure smo skupno s tekmovalci sedli v dva udobna avtobusa, ki sta nas po kratki, a nič kaj prijetni vožnji (kdaj bodo neki popravili cesto od Kranjske gore do Doma v Planici?) pripeljali do velike skakalnice. Na doskočišču je bila še armada teptačev in kmalu smo zvedeli, da se bo začetek skokov nekoliko zavlekel. Ponoči je namreč rosilo in dež je razmehčal skakalnico.

Izrabili smo nepredvideni odmor in se razgledali okoli. Na razliko od včeraj ko ni bilo skoraj nobenega gledalca, je okoli izteka mrgolelo ljudi, kakih 4000 po številu, ki so že v zgodnjih urah dopotovali v Planico s posebnimi vlaki. V rahnem vetru so plapolale zastave osmih držav, katerih tekmovalci nastopajo na planiški prireditvi, medtem ko je vso dolino s skakalnico vred ogrevalo toplo, skoraj pomladansko sonce.

Šele nekaj po polenajsti uri je bila velika 125-metrska skakalnica pripravljena. Zadonele so fanfare in že se je s srednjega zaleta spustil predskakač Jugoslovan Jože Langus. Elegantno se je odrinil in zaplaval v zraku in že je močno ploskanje nagradilo njegov lep in 104 metre dolg skok.

Na najnižjem naletu se je tedaj pojavil tekmovalec s startno številko 1 Čeh Vojmir Stuchlig, ki je pristal na 75 metrov, za njim Jugoslovana Oman in Franko, nato Nemec Zopf, Avstrijec Leodolter in drugi. Vse do 12. skakalca so skoki potekali normalno, tedaj pa je prišla vrsta do Francoza Thaliereja, ko je gledalcem zastal dih. Skakalec je bil že v zraku nesiguren, a se je kljub temu pri doskoku ujel, toda že naslednji trenutek ga je zaneslo na desno, odpela se mu je smučka in že ga je vrglo kot žogo po strmini navzdol dokler ni obležal ob vznožju doskočišča. Seveda so mu takoj priskočili na pomoč ter ga odpeljali na postajo za prvo pomoč. Pozneje smo zvedeli, da si je le zvil nogo, čeprav je kazalo mnogo huje.

Naslednji skoki so bili mnogo daljši in je precej skakalcev postavilo dolžine med 90 in 95 metrov, toda šele Maks Bolkart s startno številko 29 je postavil znamko 100 metrov, navdušeno pozdravljen od gledalcev. Skoraj takoj za njim pa je gledalce presenetil s krasnim skokom 108,5 metrov Jože Langus, ki je bil brez dvoma ocenjen z 18 točkami za svoj lep slog. Toda ni se še poleglo ploskanje, ko je takoj za njim Recknagel sigurno pristal na 119 metrov in tako zopet upravičil sloves lanskega najboljšega evropskega skakalca. Tudi zadnji tekmovalec s startno številko 34 Avstrijec Steinegger je za pol metra presegel stometrsko znamko.

Ko so doskočišče ponovno steptali, se je začela druga serija skokov.

Medtem ko so med prvimi skoki le štirje tekmovalci dosegli oziroma presegli 100 metrov, se je tokrat njih število dvignilo na 11. Med te so se uvrstili: Poljak Gasienica (105,5), Zapadni Nemec Bleier (105,5), Vzhodni Nemec Lesser (100,5), Finec Kirkonen (108,5), Poljak Teiner (100,5), Vzhodni Nemec Glass (105), Finec Kirjonen (113,5 s padcem), Zah. Nemec Maks Bolkart (100), Jugoslovan Langus (104), Avstrijec Steinegger (104) in seveda Recknagel, ki je v drugi seriji dosegel nič manj kot 120 metrov, ter tako izenačil Tschamenov rekord planiške skakalnice.

V tretji seriji skokov so bili leti v glavnem nekoliko krajši predvsem zaradi odjuge, kar je povzročilo tudi štiri padce. Omenimo naj, da je v tej seriji skokov 10 tekmovalcev doseglo oz. preseglo daljino 100 metrov in da je Recknagel skočil 119,5 m vendar s padcem. Četrta serija skokov ni bila izvedena zaradi odjuge.

Današnji poskusni skoki ne bodo vplivali na jutrišnje in pojutrišnje tekmovanje kljub temu pa so bili ocenjeni, kajti v primeru, da bili skoki jutri in pojutrišnjem zaradi vremenskih neprilik onemogočeni, bi komisija ocenila po dva najboljša skoka vsakega posameznega tekmovalca na osnovi doseženih rezultatov in izdelala lestvico.

Tekmovalcev je sedaj 32, so s skakalnico izredno zadovoljni in napovedujejo, da bo rekord skakalnice nekajkrat porušen. Ko so se danes popoldne vračali v hotel, niso skrivali optimističnega razpoloženja, kar da slutiti, da bo šlo jutri se vse drugače kot danes ko je bilo doseženih 25 nad 100-metrskih skokov.

Na današnjih posameznih skokih so bile dosežene naslednje daljave:

Stuchling (ČSR) 85,5, 87,5, 85,5
Oman (J.) 75, 84, 86
Franko (J.) 81, 87,5, 80
Zopf (Z. Nem.) 86, 96,5, 85
Leodolter (Avstr.) 90,5, 97, 97
Heilinbruner (Vzh. Nem.) 87,5, 93,5, 90
Habersatter (Avstr.) 90, 99,5, 99,5
Kalakorpı (Fin.) 80, 90,5, 94,5
Gasienica Andrej (Polj.) 94,5, 105,5, 100
Saksida (J.) 78, 76,5, 77
Rojina (J.) 82, 87, 82,5
Anwander (Zah. Nem.) 87, 99,5, 97,5
Gorišek (J.) 82, 88, 87
Bleier (Zah. Nem.) 96,5, 105,5, 107,5
Lesser (Vzh. Nem.) 87, 100,5, 101
Jebavy (ČSR) 87, 87,5, 88,5
Gasienica Roman (Polj.) 87,5, 94, 90,5
Egger (Avstr.) 90,5 95,5 94,5
Rabassa (Fr.) 81,5, 80, 85,5
Korenčan (J.) 83,5, 85 86,5
Kirkonen (Fin.) 99 108,5, 109
Mueller (Avstr.) 90, 93, 95
Rogelj (J.) 78, 87,5, 86,5
Teiner (Polj.) 95, 100,5, 102,5
Glass (Vzh. Nem.) 99, 105, 108
Kirionen (Fin.) 99,5 113,5, 111,5 (padec)
Bolkart (Zah. Nem.) 100, 100, 93
Krznarič (J,) 88,5, 88, 86
Vašut (ČSR) 91, 93,5, 90
Langus (J.) 108,5, 104, 100,5
Recknagel (Vzh. Nem.) 119, 120, 119,5 (padec)
Steinegger (Avstr.) 100,5, 104, 100.

Vsi skoki so bili izvedeni s polovičnega, oziroma najnižjega zaleta.

EGON KRAVS

SMUČANJE

Francozinja Telinge v smuku «Arlberg - Kandahar»

CHAMONIX, 8. — S smukom za ženske je bilo danes otvorjeno veliko mednarodno smučarsko tekmovanje «Arlberg-Kandahar», ki se bo zaključilo v nedeljo. Proti pričakovanju je na 2300 m dolgi progi s 604 m višinske razlike zmagala Francozinja Telinge pred Nemko Basler in Avstrijko Hofherr. Najboljša Italijanka Jerta Schir se je uvrstila šele na 16. mesto.

Vrstni red: 1. Daniele Telinge (Fr.) 2'13"6; 2. Hannerlore Basler (Nem.) 2'15"1; 3. Hilde Hofherr (Avstr.) 2'15"7; 4. Margrit Gertsch (Šv.) 2'15"8; 5. Suzanne Thioliere (Fr.) 2'16"3; 6. Hochleitner (Avstr.) 2'16"5; 7. Blattl in Klecker (Avstr.) 2'17"1; 9. Horl (Avstr.) 2'19"2; 2'19"; 10. Agnel (Fr.) 2'19"2; 16. Jerta Schir (It.) 2'23"3; 17. Pia Riva (It.) 2'23"7; 26. Aida Berrera (It.) 2'31"5; 34. Jole Poloni (It.) 2'41"8.

LAHKA ATLETIKA

Connolly - Fikotova zaljubljena prvaka

PRAGA, 8. — Češkoslovaške oblasti niso hotele podaljšati dovoljenja za bivanje ameriškemu atletu olimpijskemu in svetovnemu prvaku v metu kladiva Connollyju, ki se hoče poročiti z olimpijsko prvak. v metu diska Čehinjo Olgo Fikotovo, katero je spoznal v Melbournu. Connolly je zato že danes odpotoval v Varšavo, kjer bo nastopal, dokler ne bodo češkoslovaške oblasti dovolile, da odpotuje njegova zaročenka z njim v ZDA. Oba atleta sta stara 23 let in sta včerajšnji večer preživela skupaj v hotelu v kateremu je stanoval Connolly. Fikotova je ob tej priložnosti izjavila, da bo težko nadaljevala svojo športno aktivnost, če se ne bo mogla poročiti. Dejala je, da v športu ni mogoče dosegati dobrih rezultatov z zlomljenim srcem.

TENIS

Pietrangeli in Maggi prispela v Manilo

MANILA 8. — Italijanska tenisarja Pietrangeli in Maggi sta danes prispela iz Avstralije v Manilo, kjer bosta ostala 8 dni in se udeležila mednarodnega turnirja. Pietrangeli bo imel v sredo za nasprotnika filipinskega prvaka Ampona. Maggi pa Raymunda Deyro.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 9. t. m. ob 19.30 uri barvni film Columbia:

PROŠNJA ZA POMILOSTITEV

Igrata: Michele Morgan in Raf Vallone

Italijansko nogometno prvenstvo

Triestina proti Sampdorii s Tosom v obrambi in Mazzerom

Tretja preizkušnja Torina - Inter-Milan stara nasprotnika

V 23. kolu italijanskega nogometnega prvenstva se bodo v A-ligi srečale naslednje enajstorice: Bologna - Fiorentina, Inter - Milan, Lazio - Spal, Napoli - Lanerossi, Padova - Genoa, Palermo - Atalanta, Sampdoria - Triestina, Torino - Roma in Udinese - Juventus.

Zdelo bi se, da gre za eno od tistih kol, ki ne morejo nuditi posebnih rezultatov oz. presenečenj. Na papirju so resda favoriti klubi, ki igrajo na svojih tleh, toda če bi bilo vse tako enostavno, potem nogomet ne bi bil več nogomet.

Za presenečenja, ki pa niti ne bi bila kdo ve kako velika, lahko poskrbijo predvsem Milan, Fiorentina, Juventus in tudi Triestina, kar pa bi že nekoliko bolj pomešalo račune igralcev športne stave. Tudi Torino bo imel težko preizkušnjo proti Romi, čeprav pravi pregovor, da gre v tretje rado... V najslabšem položaju pa je gotovo Lanerossi ki mora v ogenj v vroči Neapelj. Skoraj neizbežni poraz bi ga v primeru, da Palermo zmaga doma proti Atalanti, kar je zelo verjetno, pahnil prav na dno lestvice skoraj brez upanja na ponovni dvig.

Triestina se še vedno ni izkopala iz krize oz. iz bolniške sobe, povrhu pa jo je zadela še diskvalifikacija standardnega branilca Bellonija. Kljub temu pa Pasinatija ne skrbi toliko obramba, v katero bo namesto Bellonija vključil spočitega Tosa, kot napad, ki je rakava rana sedanje Triestine. Olivieri še ne more nastopiti, Renosto tudi še ni okreval, Natteriju pa sreča očitno ni naklonjena. Da bi bila mera polna, se je preteklo nedeljo močneje poškodoval se Szoke in tako ima trener skrbi več kot dovolj. Toda zdi se, da se je že odločil in da bo napad sestavil takole: Clemente, Mazzero, Cazzaniga, Petris, Brighenti.

Očitno je, da je udarna moč napada, v kolikor je o kaki njegovi udarnosti sploh mogoče govoriti, na njegovi levi strani, vendar je jasno, da od dveh treh mož v napadu, pa tudi če zaigrajo še tako dobro, ni mogoče kdove kaj pričakovati. Razen tega je verjetno, da bo vsaj eden od imenovanih petih igral v obrambi in da bo sploh celotna taktika Triestine obrambna v upanju, da bo mogoče izvleči vsaj eno točko, kar bi spričo solidne obrambe, predvsem pa zelo dobre krilske vrste v sestavi Petagna - Ferrario - Tulissi ne bilo nemogoče.

Danes zjutraj odpotujejo v Genovo naslednji igralci: Bandini, Toso, Brunazzi, Petagna, Ferrario, Tulissi, Clemente, Mazzero, Cazzaniga, Petris, Brighenti in rezerve.

Naša prognoza

Bologna-Fiorentina	1 X 2
Inter-Milan	1 X 2
Lazio-Spal	1
Napoli-L. R. Vicenza	1
Padova-Genoa	1
Palermo-Atalanta	1
Sampdoria-Triestina	1 X
Torino-Roma	1
Udinese-Juventus	1 X
Bari-Taranto	1
Messina-Catania	X 2
Siena-Lecco	1 X
Vigevano-Mestrina	1
Marzotto-Novara	1 X
Livorno-Siracusa	1

NOGOMET

Crvena zvezda sprejela predložena datuma

FLORENCA, 8. — Beograjska «Crvena zvezda», s katero se bo Fiorentina pomerila v polfinalu pokala evropskih prvakov, je sporočila, da sprejema predloženi datum za povratno srečanje. Tako bo prva tekma 3. aprila v Beogradu, druga pa 18. aprila v Florenci.

* * *

KAIRO, 8. — Španija B - Egipt 1:0 (Tekma za Sredozemski pokal).

ŠAH

Smislov-Botvinik 1,5:0,5

MOSKVA, 8. — Druga partija med Smislovom in Botvinikom za svetovno prvenstvo se je končala remi. Ker je v prvi partiji zmagal Smislov je stanje 1,5 proti 0,5 za Smislova.

SOMBOR, 8. — Danes je bila v okviru šahovskega prvenstva Jugoslavije odigrana le prekinjena partija XII. kola med Rakičem in Kozomaro, ki se je končala remi.

Kino na Opčinah

predvaja danes 9. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

«Trojanska Helena»

Nastopita ROSSANA PODESTA' in JACK SERNAS

DOBRICA ĆOSIĆ

DALEČ JE SONCE

88.

«Kakšni sojuzni, vohun si!» so zahrumeli partizani, ne da bi se zmenili za Vuka, ki je gledal osvetljeni ženin obraz in molčal.

«Zvežite ga!» je ukazal Djurdje.

Partizani so se spravili nadenj, mu pretresli žepe in stežka zvezali roke. Anglež se je krepko branil, se jim trgal iz rok in bentil.

«Peljite ga ven! Zberite orožje. Tu je njegov nahrbtnik, vzemite ga, morda je kakšna šifra notri. Pavle bo potreboval», je dejal Djurdje.

Partizani so Angleža hrupno potisnili skozi vrata.

Iz druge sobe se je slišal otroški jok in pridušen ženski glas.

«Hej, kdo je tam? Gospodar, pridi ven!» je zaklical Djurdje in stopil k vratom druge sobe.

Ko jih je odprl, je žena zajavkala in za njo še otrok.

«Je kaj četnikov tam?»

«Ni... Sama sem. Ubijte mene, samo otrok se ne dotaknite!» je zavpila žena.

«Pridi brez skrbi ven! Mi smo partizani, ničesar vam nočemo».

Žena je tarnala pod posteljo in se ga otepala. Djurdje jo je komaj izvlekel. Prišel je Vuk in s svetilko posvetil v obraz, ki je bil od strahu ves iz sebe.

«Djurdje, pojdi ven in zberi četo!» je strogo dejal Vuk. Ko je Djurdje odšel, se je obrnil k ženi: «Kaj je ta žena delala pri njih?»

Žena je pogledala Branko.

«Oh, ubili so jo, milo ubožico. Žena nekega partizanskega komandanta je. Enkrat jim je pobegnila, pa so jo spet ujeli. Vedno so ji grozili, da jo bodo zaklali».

«Kje je spala?»

«Tu pri meni; grozili so, da bodo tudi mene zaklali, če bo pobegnila».

«Ali so jo mučili?»

«Major jo je nekajkrat tolkel... Ni se mu pustila, revica».

Vuk je onemoglo sedel na klop. Malo je posedel, skočil pokonci, se naglo sprehodil po sobi, pristopil in vzel v naročje mlahavo, težko telo mrtve žene in odšel ven.

Jutro je že posvetilo na nebo. Streljanje je ponehalo. Glasno govoreč je po ulici prihajala kolona s Pavletom na čelu. Partizani Djurdjevega voda so zbrani okrog Angleža in drugih ujetnikov zganjali hrup.

Mimo njih je prišel Vuk z mrtvo ženo v naročju. Govorjenje je utihnilo. Zavil je na ulico in se srečal s Pavletom. Oba sta obstala. Obstala je tudi kolona. Pavle in Vuk sta se nekaj trenutkov gledala, nato pa je Vuk krenil v slivnjak onstran poti. Partizani so onemelo gledali za njim in dolgo nepremično stali.

Vuk je nosil Branko, da jo bo pokopal čim dlje od hiše, v kateri je bila ubita. Njena mrtva roka se mu je zibala preko rame. Po obrazu so ga ščegetali in ščemeli njeni lasje. Opotekel se je, omahoval in sopel, čedalje krčeviteje jo je pritiskal k sebi in nosil čez slivnjake in sadovnjake, dokler mu niso pošle moči, in se je obenem z njo zrušil ob jablani. Dolgo je ležal, ne da bi jo izpustil iz naročja, in naslanjal obraz ob njeno mrtvo lice.

Ko se je obup polegel, ga je ob mrtvem in hladnem telesu spreletela groza. Izpustil jo je, izvlekel roki in preplašeno vstal.

Počasi, skoraj kakor tat se mu je bližal Pavle. Vuk ga je začutil in suho zahropel:

«Pojdi! Pusti me samega!»

Pavle se je ustavil za njegovim hrbtom.

(Nadaljevanje sledi)